

เอกสารวิชาการส่วนบุคคล

เรื่อง

แผนปฏิบัติราชการ การพัฒนาการศึกษากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2
ของสำนักงานศึกษาธิการภาค 9 ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2567 -2571)

โดย

นางสาวสุภาภรณ์ นฤภัย

นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต รุ่นที่ 17
ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2567

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่อง แผนปฏิบัติการ การพัฒนาการศึกษาของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2 ของสำนักงานศึกษาธิการภาค 9
ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2567 -2571)

โดย ดร.สุภาภรณ์ นฤภัย นยศ รุ่นที่ 17 หมายเลข 1737

อาจารย์ที่ปรึกษา น.อ. รัฐนันท์ เมธีวัชรพัฒน์ ร.น.

วัตถุประสงค์ของการศึกษา ประการแรกเพื่อศึกษาและวิเคราะห์สภาพแวดล้อม ปัจจัยภายในและภายนอกที่มีผลกระทบต่อพัฒนาการศึกษาของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2 ของสำนักงานศึกษาธิการภาค 9 และเพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการ การพัฒนาการศึกษาของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2 ของสำนักงานศึกษาธิการภาค 9 ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2567 – 2571) ประการสุดท้าย เพื่อจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย การขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการ การพัฒนาการศึกษาของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2 ของสำนักงานศึกษาธิการภาค 9 ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2567 – 2571) ระเบียบวิธีการศึกษา เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา วิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสาร (Documentary Analysis) เป็นการรวบรวมข้อมูล โดยใช้แนวทาง STEEP-M analysis ในการประเมินสภาพแวดล้อมภายนอก และ McKinsey 7s Framework ในการประเมินสภาพแวดล้อมภายใน

ผลการศึกษา พบว่าการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (WAY) อยู่ในตำแหน่งทางยุทธศาสตร์ SO ที่มีปัจจัยภายนอกสนับสนุนและเอื้อประโยชน์ต่อการบูรณาการและพัฒนาการศึกษา และยังมีปัจจัยจากภายในได้แก่ จุดแข็งในด้านต่าง ๆ ช่วยส่งเสริมในการปฏิบัติงาน มีความพร้อมสูงในการดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายของหน่วยงาน หน่วยควรดำเนินกลยุทธ์เชิงรุก เพื่อสร้างความได้เปรียบในการปฏิบัติงานและเกิดประโยชน์สูงสุด จึงกำหนดเป็นวิสัยทัศน์แผนปฏิบัติการ การพัฒนาการศึกษาของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2 ของสำนักงานศึกษาธิการภาค 9 ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2567 – 2571) ว่า“เป็นองค์กรที่มีสมรรถนะสูงในการจัดการศึกษา สร้างเอกภาพเชิงยุทธศาสตร์ เสริมบทบาทการมีส่วนร่วม ด้วยเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ เพื่อการบริหารจัดการศึกษาระดับภาค” (END) และมีประเด็นยุทธศาสตร์อีก 5 ประเด็น (MEAN) ที่จะช่วยให้สำนักงานศึกษาธิการภาค 9 บรรลุเป้าหมายตามที่ได้วางแผนไว้

ข้อเสนอแนะ การนำแผนปฏิบัติการ การพัฒนาการศึกษาของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2 ของสำนักงานศึกษาธิการภาค 9 ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2567 -2571) ไปสู่การปฏิบัติให้สำเร็จตามเป้าหมายนั้น จำเป็นต้องได้รับความร่วมมือจากหลายฝ่าย ในการขับเคลื่อนแผนฯ จึงจำเป็นต้องอาศัยปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ การใช้กลไกความร่วมมือรูปแบบประชาคมการศึกษา และการใช้งานวิจัยเป็นตัวขับเคลื่อนแผนไปสู่การปฏิบัติเชิงพื้นที่

คำนำ

แผนปฏิบัติการราชการ การพัฒนาการศึกษากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2 ของสำนักงานศึกษาธิการภาค 9 ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2567 -2571) ที่จัดทำขึ้นฉบับนี้ เป็นการตรวจสอบและวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทางยุทธศาสตร์ โดยวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทางยุทธศาสตร์ทั้งภายในและภายนอกและวิเคราะห์ตำแหน่งทางยุทธศาสตร์ ด้วยเครื่องมือการวิเคราะห์ ได้แก่ McKinsey 7s Framework C-PEST SWOT analysis และ TOWS Matrix เพื่อกำหนดเป้าหมายทางยุทธศาสตร์ (ENDs) กลยุทธ์ในการดำเนินการ (WAYs) และมาตรการหรือปัจจัยที่เกี่ยวข้อง (MEANs) เพื่อกำหนดประเด็นที่สำคัญต่อการพัฒนาและมาตรการที่ควรดำเนินการเพื่อการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการราชการ การพัฒนาการศึกษากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2 ของสำนักงานศึกษาธิการภาค 9 ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2567 -2571) ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การจัดทำเอกสารประกอบการศึกษานี้ ได้รับคำแนะนำและข้อเสนอแนะจากอาจารย์ที่ปรึกษานาวาเอกรัฐนิษฐ์ เมธีวัชรพัฒน์ รองผู้อำนวยการศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ และจากคณาจารย์ประจำหลักสูตรนักยุทธศาสตร์ทุกท่าน ทำให้เอกสารวิชาการฉบับนี้มีความสมบูรณ์ ถูกต้องตามหลักวิชาการ และได้ถูกนำเสนอกับผู้บริหารของสำนักงานศึกษาธิการภาค 9 เพื่อใช้ในการกำหนดทิศทางการดำเนินงานต่อไป

สุดท้ายนี้ ผู้ศึกษาขอขอบคุณศูนย์ยุทธศาสตร์ศึกษา สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ และคณาจารย์ทุกท่าน ที่ได้ให้ความรู้และโอกาสจัดทำแผนปฏิบัติการราชการ การพัฒนาการศึกษากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2 ของสำนักงานศึกษาธิการภาค 9 ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2567 -2571) นี้ ผู้ศึกษาหวังเป็นอย่างยิ่งว่าเอกสารวิชาการฉบับนี้จะ เป็นประโยชน์ต่อผู้เกี่ยวข้องและผู้ให้ความสนใจ

นางสาวสุภาภรณ์ นฤภัย

นักศึกษาหลักสูตรนักยุทธศาสตร์ รุ่นที่ 17

30 เมษายน 2567

สารบัญ

บทคัดย่อ.....	ก
คำนำ.....	ข
สารบัญ.....	ค
สารบัญตาราง.....	ง
สารบัญแผนภาพ.....	จ
บทที่ 1 บทนำ	
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	3
1.3 ขอบเขตของการศึกษา.....	3
1.4 ระเบียบวิธีการศึกษา.....	4
1.5 ข้อจำกัดของการศึกษา.....	4
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	4
บทที่ 2 การตรวจสอบสภาวะแวดล้อมและการวิเคราะห์ทางยุทธศาสตร์	
2.1 สภาวะแวดล้อมภายนอก.....	5
2.2 สภาวะแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับองค์กร.....	9
2.3 การวิเคราะห์สภาวะแวดล้อมทางยุทธศาสตร์.....	12
2.4 การวิเคราะห์สภาวะแวดล้อมทางยุทธศาสตร์ SWOT.....	13
2.5 การประเมินสภาวะแวดล้อมทางยุทธศาสตร์.....	15
บทที่ 3 แผนขององค์กร	
3.1 แผนปฏิบัติการ การพัฒนาการศึกษากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2 ของสำนักงาน ศึกษาธิการภาค 9 ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2567 -2571)	23
3.2 เป้าหมายทางยุทธศาสตร์ (END).....	23
3.3 แนวทางในการดำเนินการ (WAYS).....	24
3.4 มาตรการ/เครื่องมือ/ปัจจัยที่เกี่ยวข้อง (MEANS).....	29
3.5 แผนที่ยุทธศาสตร์ (Strategic Map).....	31
บทที่ 4 ข้อเสนอแนะทางยุทธศาสตร์	
ข้อเสนอแนะในการขับเคลื่อนและการนำแผนฯ ไปใช้.....	39
บรรณานุกรม.....	41
ประวัติย่อผู้วิจัย.....	42

สารบัญตาราง

ตารางที่ 2.1	วิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในองค์กรโดยใช้ McKinsey 7s Framework	11
ตารางที่ 2.2	การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก C-PEST.....	12
ตารางที่ 2.3	ค่าน้ำหนักของรายการปัจจัยสิ่งแวดล้อมภายใน.....	16
ตารางที่ 2.4	ค่าน้ำหนักของรายการปัจจัยสิ่งแวดล้อมภายนอก.....	17
ตารางที่ 2.5	การให้คะแนนสภาพแวดล้อมภายใน 7'S McKinsey	18
ตารางที่ 2.6	การให้คะแนนสภาพแวดล้อมภายนอก C-PEST	19
ตารางที่ 2.7	การสรุปผลการวิเคราะห์สถานการณ์ภาพของสภาพแวดล้อมภายใน.....	20
ตารางที่ 2.8	การสรุปผลการวิเคราะห์สถานการณ์ภาพของสภาพแวดล้อมภายนอก.....	20
ตารางที่ 3.1	ความสัมพันธ์ของจุดแข็งและโอกาส และการกำหนดกลยุทธ์เชิงรุก.....	25
ตารางที่ 3.2	ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 เป้าประสงค์ ตัวชี้วัด ค่าเป้าหมาย และกลยุทธ์.....	26
ตารางที่ 3.3	ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 เป้าประสงค์ ตัวชี้วัด ค่าเป้าหมาย และกลยุทธ์.....	27
ตารางที่ 3.4	ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 เป้าประสงค์ ตัวชี้วัด ค่าเป้าหมาย และกลยุทธ์.....	27
ตารางที่ 3.5	ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4 เป้าประสงค์ ตัวชี้วัด ค่าเป้าหมาย และกลยุทธ์.....	28
ตารางที่ 3.5	ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4 เป้าประสงค์ ตัวชี้วัด ค่าเป้าหมาย และกลยุทธ์.....	28
ตารางที่ 3.6	ตัวอย่างแผนงาน/โครงการโครงการตามแผนปฏิบัติราชการ ระยะ 5 ปี (พ.ศ.2567 -2571).....	29

สารบัญแผนภาพ

แผนภาพที่ 2.1 โครงกรหลัก สำนักงานศึกษาธิการภาค 9.....	8
แผนภาพที่ 2.2 แบบจำลอง 7S's Model ของ McKinsey	10
แผนภาพที่ 2.3 ตำแหน่งทางยุทธศาสตร์ของสำนักงานศึกษาธิการภาค 9.....	23
แผนภาพที่ 3.4 แผนที่ยุทธศาสตร์(Strategic Map) แผนปฏิบัติการ การพัฒนาการศึกษา กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียง 2 ของสำนักงานศึกษาธิการภาค 9 ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2567 - 2571).....	38

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

จากสภาพการณ์เปลี่ยนแปลงของโลกยุคปัจจุบัน ที่มีความเป็นพลวัต ผลกระทบจากสถานการณ์โรคระบาดโควิด - 19 ทำให้การดำรงชีวิตของพลเมืองโลกเปลี่ยนแปลงไป วิถีชีวิตและรูปแบบการทำงานที่ต้องสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน การประกอบกิจการ ธุรกิจ สถานประกอบการประเภทต่างๆ รวมไปถึง การให้บริการภาครัฐ ที่ต้องอยู่บนมาตรฐานความปลอดภัยจากโรคโควิด - 19 ซึ่งทำให้เกิดรูปแบบการทำงานใหม่ ๆ โดยไม่จำกัดสถานที่ ระยะเวลา ซึ่งการทำงานในลักษณะดังกล่าว จำเป็นต้องอาศัยเทคโนโลยีในการติดต่อสื่อสารทางไกล เพื่อให้การติดต่อประสานงานเอื้อประโยชน์ให้กับการทำงาน รวมไปถึงภาคการศึกษาของคนในทุกช่วงวัย รูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่ต้องปรับเปลี่ยนเป็นรูปแบบออนไลน์ แนวนโยบายการศึกษาที่จะต้องปรับเปลี่ยนเพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์สังคม ในปัจจุบันโรคโควิด-19 มีผลกระทบต่อการศึกษาทั่วโลก ทำให้เกิดความกังวลเกี่ยวกับผลกระทบที่ไม่เท่าเทียมกันและแรงผลักดันบางประการในการสร้างกลยุทธ์ อย่างไรก็ตามกระบวนการทางนโยบายแสดงให้เห็นถึงช่องว่างที่สำคัญระหว่างความคาดหวังและผลลัพธ์เป็นความเหลื่อมล้ำที่ยังคงมีอยู่ยาวนานหลายทศวรรษก่อนเกิดการระบาดโรคโควิด - 19 สิ่งสำคัญคือการใช้แนวคิดและทฤษฎีนโยบายมาอธิบายและหาทางแก้ไขปัญหานี้ ดังนั้นนโยบายการศึกษาไม่ใช่เพียงแค่หนทางแก้ไขปัญหาก็พบบัติจากโรคระบาดที่ทุกประเทศกำลังเผชิญอยู่ แต่นโยบายการศึกษาจะต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคุณภาพพลเมืองของประเทศนั้น ๆ รวมถึงข้อสรุปจากการวิจัยที่พบว่าการศึกษามีผลกระทบต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ การตอบสนองต่อการพัฒนาประเทศที่ดีที่สุด คือ การพัฒนาคน และการศึกษาเป็นเครื่องมือของการพัฒนาคน รัฐบาลของทุกประเทศจึงมีหน้าที่ พัฒนาคนให้เป็นทุนมนุษย์ที่มีคุณค่าต่อการพัฒนาประเทศ อีกทั้งยังมีผลการวิจัยที่พบว่าในสังคมอุตสาหกรรมขั้นสูง ระบบการศึกษามีส่วนสนับสนุนสำคัญต่อความเจริญรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจของประเทศ หากเราเข้าใจถึงสภาพสังคมและเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างถ่องแท้ (Phillip Brown & Hugh Lauder, 1991) เพราะการศึกษาของพลเมือง คือหัวใจสำคัญของการพัฒนาประเทศ ทุกการพัฒนาในประเทศจำเป็นต้องมีนโยบายที่ใช้เป็นเครื่องมือที่จะดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายของชาติที่ได้วางไว้

ประเทศไทยมีแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ที่เป็นแผนระดับ 1 กรอบทิศทางการพัฒนาประเทศ เพื่อนำพาไปสู่ประเทศ และจากวิสัยทัศน์ประเทศไทย มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน จึงเปรียบเสมือนทิศทางที่กำหนด เพื่อแก้ปัญหาจากภัยคุกคามที่หลากหลาย และความมั่นคง ซึ่งมีมิติการศึกษาปรากฏในแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ในประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 ภายใต้แผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (2561 - 2580) และถูกถ่ายทอดมาสู่แผนลำดับ 2 เป็นแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นที่ 11 และ 12 แผนปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 นโยบายความมั่นคงแห่งชาติ 2562 - 2565 การสร้างโอกาสทางการศึกษาและที่ชัดเจนคือ รัฐธรรมนูญ 2560 ได้กำหนดไว้ว่า บุคคลมีหน้าที่ต้องเข้ารับการศึกษาภาคบังคับ เด็กทุกคนต้องได้รับการศึกษา 12 ปี นับแต่ก่อนวัยเรียนจนจบภาคบังคับ โดยไม่เสียค่าใช้จ่ายรัฐต้องส่งเสริมสนับสนุนด้วยความเสมอภาค สำหรับผู้ด้อยโอกาสและมีคุณภาพมาตรฐานสากล ดังนั้นแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี จึงเป็นกรอบทิศทางให้ส่วนราชการที่มีภารกิจในการจัดการศึกษาจัดทำแผนพัฒนาให้สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี จากข้อมูลการสะท้อนปัญหาจากการจัดการศึกษาระดับจังหวัดของพื้นที่รับผิดชอบของสำนักงานศึกษาธิการภาค 9 จากการประชุมเชิงปฏิบัติการประชาคมการศึกษาระดับภาค ที่ถูกจัดขึ้นเมื่อ วันที่ 10 มีนาคม 2565 สามารถสรุปปัญหาในการจัดการศึกษาเชิงพื้นที่ 5 ประเด็น ได้แก่ 1) การบูรณาการเชื่อมโยงการจัดการศึกษา หน่วยงานมีภารกิจที่ต่างคนต่างทำการกำหนดมาตรฐานการศึกษาจากหน่วยงานที่จัดการศึกษาต่างกัน กระบวนการขับเคลื่อนนโยบายที่แตกต่างตามภารกิจของแต่ละหน่วยงาน ส่งผลถึงการใช้ข้อมูลสารสนเทศที่จำเป็นร่วมกัน 2) การจัดการศึกษาที่ไม่ตอบสนองความต้องการผู้เรียนรายบุคคลได้ มุ่งเพียงผลสัมฤทธิ์ ไม่ได้มุ่งทักษะอาชีพ เป็นแค่การศึกษาตามกรอบกฎหมาย ตามหน้าที่ที่กำหนด การจัดการศึกษาแบบสั่งการมาจากส่วนกลาง ส่งผลถึงการผลิตคนที่ไม่ตอบสนองต่อความต้องการแรงงานในยุคปัจจุบันและอนาคต 3) หน่วยงานที่เป็นแหล่งงบประมาณในระดับจังหวัด บางจังหวัดยังไม่เห็นความสำคัญของการพัฒนามิติการศึกษา วิสัยทัศน์แผนพัฒนาจังหวัด ไม่ปรากฏเรื่องการศึกษ ทำให้ไม่มีพันธกิจด้านการศึกษาโดยเฉพาะ จึงไม่ได้รับการจัดสรรงบประมาณด้านการศึกษา ขาดการสนับสนุนการขับเคลื่อนนโยบายการศึกษา จึงทำให้หน่วยงานการศึกษาจึงไม่สามารถเข้าถึงแหล่งงบประมาณได้ในช่องทางอื่น จึงทำให้แผนพัฒนาการศึกษาจังหวัด บางจังหวัดไม่สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาจังหวัดในมิติอื่น 4) ปัญหาสังคม ปัญหาครอบครัวหย่าร้างแตกแยกส่งผลกระทบต่อจัดการศึกษา ความเหลื่อมล้ำในสังคม ฐานะทางเศรษฐกิจส่งผลต่อความเท่าเทียมทางการศึกษา ที่ทุกคนไม่สามารถเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพ การเข้าถึงโอกาสทางการศึกษาที่แตกต่างกัน สถานการณ์โรคโควิด 19 ส่งผลต่อการจัดการเรียนการสอนและพัฒนาการของผู้เรียน เนื่องจากความเหลื่อมล้ำทางรายได้ของครอบครัว และไม่พร้อมของผู้ปกครองในการดูแลการเรียนออนไลน์ส่งผลกระทบต่อทางเลือกการเข้าถึงการศึกษาอย่างมีคุณภาพของบุตรหลาน ด้านครูผู้สอนและบุคลากร (Teaching Personnel) ทำนองเดียวกันนั้นงานวิจัย (พศิน แต่ง

จวง ซาลี ภัคดี และฉัตรชัย ศิริกุลพันธ์, 2562) ได้ศึกษาความเชื่อมโยงคุณภาพการศึกษากับปัญหาความยากจนในไทย พบว่า เมื่อประชาชนได้รับการศึกษามากขึ้นจะมีโอกาสทางเศรษฐกิจมากขึ้นทำให้ความยากจนลดน้อยลงและ 5) ปัญหาด้านสมรรถนะของหน่วยงานที่จัดการศึกษา โครงสร้างหน่วยงานการศึกษาชัดเจนแต่การปฏิบัติงานไม่เป็นระบบ ขาดแคลนบุคลากรไม่สามารถจัดบุคลากรปฏิบัติงานได้ครบทุกกลุ่มงานหรือกลุ่มสาระการเรียนรู้ งบประมาณที่ใช้ในกระบวนการขับเคลื่อน

จากปัญหาดังกล่าวชี้ให้เห็นถึงความจำเป็นเร่งด่วนในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว การจะนำพาองค์กรไปสู่เป้าหมายที่ได้วางไว้นั้น จำเป็นต้องอาศัยการกำหนดยุทธศาสตร์ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมปัจจัยภายใน และปัจจัยภายนอกที่มีผลกระทบต่อการพัฒนาการศึกษา เพื่อนำไปสู่เป้าหมายที่องค์กรได้วางไว้ โดยใช้ทรัพยากรขององค์กร เช่น ข้อมูลสารสนเทศ บุคลากร งบประมาณ เทคโนโลยี และการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาในรูปแบบประชาคมการศึกษา (ไชยรัตน์ เจริญสินโอฬาร, 2540). การจะปรับเปลี่ยนความรู้ความสามารถในตัวของผู้เรียนไม่อาจเกิดขึ้นเองได้ ดังนั้นต้องเปลี่ยนแปลงที่นโยบายข้างบนก่อน โดยเริ่มจากนโยบายระดับชาติ (เจมส์ เบลล์, 2556) ซึ่งยุทธศาสตร์ที่ดีจะเพิ่มโอกาสทำให้องค์กร ประสบความสำเร็จ สำนักงานศึกษาธิการภาค 9 จึงดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติการ การพัฒนาการศึกษากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2 (พ.ศ.2567-2571)

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1.2.1 เพื่อศึกษาและวิเคราะห์สภาพแวดล้อม ปัจจัยภายในและภายนอกที่มีผลกระทบต่อพัฒนาการศึกษากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2 ของสำนักงานศึกษาธิการภาค 9

1.2.2 เพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการ การพัฒนาการศึกษากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2 ของสำนักงานศึกษาธิการภาค 9 ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2567 – 2571)

1.2.3 เพื่อจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย การขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการ การพัฒนาการศึกษากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2 ของสำนักงานศึกษาธิการภาค 9 ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2567 – 2571)

1.3 ขอบเขตของการศึกษา

1.3.1 ด้านประชากร วิเคราะห์และตรวจสอบสภาวะแวดล้อมทางยุทธศาสตร์ โดยศึกษาจากประชากรที่ศึกษา เป็นผู้บริหารและบุคลากรเจ้าหน้าที่ ของสำนักงานศึกษาธิการภาค 9 และสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดปราจีนบุรี นครนายก สระแก้ว จันทบุรี และตราด ประกอบด้วย 3 กลุ่มจำนวนทั้งหมด 8 คน ได้แก่ 1.ผู้บริหาร จำนวน 1 คน 2.เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติ จำนวน 3 คน 3.กลุ่มผู้ใช้บริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย จำนวน 4 คน

1.3.2 ด้านพื้นที่ หน่วยงานสำนักงานศึกษาธิการภาค 9 และสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดในพื้นที่ 5 แห่ง (จันทบุรี ตราด นครนายก ปราจีนบุรี สระแก้ว)

1.3.3 ด้านระยะเวลา จำนวน 4 เดือน ตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ ถึง พฤษภาคม 2567

1.3.4 ด้านระดับแผนงาน ศึกษาแผนปฏิบัติการระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2567 - 2571)

1.4 ระเบียบวิธีการศึกษา

การศึกษานี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา วิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสาร (Documentary Analysis) เป็นการรวบรวมข้อมูล โดยใช้แนวทาง STEEP-M analysis ในการประเมินสภาพแวดล้อมภายนอก และ McKinsey 7s Framework ในการประเมินสภาพแวดล้อมภายใน และจัดทำแผนปฏิบัติการ โดยทำการศึกษา ระหว่าง เดือนกุมภาพันธ์ ถึง พฤษภาคม 2567

1.5 ข้อยกเว้นของการศึกษา

การศึกษารั้งนี้ เป็นการศึกษเพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการ การพัฒนาการศึกษากลุ่มจังหวัด ภาคตะวันออก 2 ของสำนักงานศึกษาธิการภาค 9 ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2567 – 2571) ภายในระยะเวลา ตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ ถึง พฤษภาคม 2567 มีข้อยกเว้นด้าน ระยะเวลาที่จำกัด จึงอาจจะทำให้ผลการ จำทำข้อเสนอแนะมีความไม่สมบูรณ์ในบางประเด็น

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.6.1 เพื่อให้ได้ทราบสภาพแวดล้อมและปัจจัยภายในที่มีผลกระทบต่อการทำงาน ตามแผนปฏิบัติการ การพัฒนาการศึกษากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2 ของสำนักงานศึกษาธิการ ภาค 9 ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2567 -2571)

1.6.2 เพื่อให้ได้ข้อเสนอแนะ จากการศึกษาแผนพัฒนาการศึกษากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2 ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 -2570) ที่เคยมีอยู่ และนำไปปรับปรุงแผนปฏิบัติการของหน่วยต่อไป

บทที่ 2

การตรวจสอบสถานะแวดล้อมและการวิเคราะห์ทางยุทธศาสตร์

2.1 สถานะแวดล้อมภายนอก

2.2.1 ความสอดคล้องประเด็นยุทธศาสตร์ ของแผน 3 ระดับ ตามนโยบายของมติ ครม.เมื่อวันที่ 4

ธันวาคมพ.ศ. 2560

แผนระดับ 1			
ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ยุทธศาสตร์ที่ 3	ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์		
แผนระดับ 2			
แผนแม่บทภายใต้ ยุทธศาสตร์ชาติ	11 ประเด็นการพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต 12 ประเด็นการพัฒนาการเรียนรู้	01 ความมั่นคง 02 การต่างประเทศ 10 การปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม 20 การบริการประชาชนและประสิทธิภาพภาครัฐ 21 การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ	
กรอบแผนพัฒนา เศรษฐกิจและสังคม แห่งชาติ ฉบับที่ 13 นโยบายและแผน ระดับชาติว่าด้วยความ มั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ.2566-2570)	หมวดหมู่ที่ 9 ไทยมีความยากจนข้ามรุ่นลดลง และคนไทยทุกคนมีความคุ้มครองทางสังคมที่เพียงพอ เหมาะสม	หมวดหมู่ที่ 12 ไทยมีกำลังคนสมรรถนะสูง มุ่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตอบโจทย์การพัฒนาแห่งอนาคต	
	1. การเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ	4. การรักษาความมั่นคงและผลประโยชน์ของชาติทางทะเล	8. การป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด
แผนระดับ 3			
นโยบายรัฐบาล นายเศรษฐา ทวีสิน นายกรัฐมนตรี	การปฏิรูปการศึกษาและสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต มุ่งส่งเสริมให้เป็นคนดี มีวินัยภูมิใจในชาติ	การให้ผู้เรียนได้เข้าถึงการเรียนรู้อย่างทั่วถึงมีอุปกรณ์การเรียนที่เหมาะสมต่อผู้เรียนแต่ละวัย และใช้ระบบเทคโนโลยีการศึกษาสมัยใหม่	ความมีคุณภาพของครูทั้งประเทศ รวมไปถึงครูแนะแนวเพื่อช่วยให้นักเรียนได้รับคำแนะนำในด้านเนื้อหา ของวิชาการและการเข้าถึงข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจเลือกเรียนและประกอบอาชีพ
	การจัดทำหลักสูตรและให้คำแนะนำที่เหมาะสมกับความรู้ความสนใจของผู้เรียน	การกระจายอำนาจการศึกษาให้แก่ผู้เรียนได้เข้าถึงการเรียนรู้อย่างทั่วถึง	

จากความสำเร็จของยุทธศาสตร์ชาติและแผนระดับชาติต่างๆ ที่กับการจัดการศึกษา อาจสรุปเป็นแนวทางการพัฒนา เพื่อนำไปจัดทำแผนงานโครงการภายใต้แผนปฏิบัติการ การพัฒนา การศึกษากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2 ของสำนักงานศึกษาธิการภาค 9 ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2567 – 2571) ดังต่อไปนี้

1. เสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ ภายใต้การปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
2. ป้องกันและปราบปรามยาเสพติด มุ่งยึดแนวความคิดการแก้ไขปัญหายาเสพติดตั้งแต่ต้นน้ำ-กลางน้ำ-ปลายน้ำ ในการดำเนินการอย่างเป็นระบบ
3. บูรณาการเรื่องความซื่อสัตย์ วินัย คุณธรรม จริยธรรม และด้านสิ่งแวดล้อมในการจัดการเรียนการสอนในและนอกสถานศึกษา
4. ส่งเสริมบทบาทการมีส่วนร่วมของภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ครอบครัวยุคใหม่ และชุมชนในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์
5. พัฒนาระบบฐานข้อมูลเพื่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่มีความเชื่อมโยงและบูรณาการข้อมูลด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ระหว่างภาคีการพัฒนาต่าง ๆ การเชื่อมโยงข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา การพัฒนาตนเอง สุขภาพ และการพัฒนาอาชีพในตลอดช่วงชีวิต
6. จัดให้มีการพัฒนาเด็กปฐมวัยให้มีพัฒนาการ สมรรถนะ และคุณลักษณะที่ดีที่สมวัยทุกด้าน
7. จัดให้มีพัฒนาทักษะอาชีพที่สอดคล้องกับความต้องการของประเทศ การบ่มเพาะ การเป็นนักคิด นักนวัตกรรม และการเป็นผู้ประกอบการใหม่ รวมทั้งทักษะชีวิตที่สามารถอยู่ร่วมและทำงานภายใต้สังคมที่เป็นพหุวัฒนธรรม
8. จัดให้มีการพัฒนาทักษะในการวางแผนชีวิตและวางแผนการเงิน ตลอดจนทักษะที่เชื่อมต่อกับโลกการทำงาน
9. ส่งเสริมและสนับสนุนระบบบริการสุขภาพและอนามัยที่เชื่อมต่อกันระหว่างระบบสาธารณสุขกับโรงเรียนหรือสถานศึกษา
10. ปรับเปลี่ยนระบบการเรียนรู้สำหรับศตวรรษที่ 21
11. เปลี่ยนโฉมบทบาท “ครู” ให้เป็นครูยุคใหม่
12. เพิ่มประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการศึกษาในทุกกระดับ ทุกประเภท
13. พัฒนาระบบการเรียนรู้ตลอดชีวิต
14. สร้างระบบการศึกษาเพื่อเป็นเลิศทางวิชาการระดับนานาชาติ
15. พัฒนาและส่งเสริมพหุปัญญา
16. สร้างเส้นทางอาชีพ สภาพแวดล้อมการทำงาน และระบบสนับสนุนที่เหมาะสมสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษ

17. พัฒนารูปแบบบริการภาครัฐเพื่ออำนวยความสะดวกในการให้บริการประชาชน
ผู้ประกอบการ และภาคธุรกิจ

18. พัฒนาการให้บริการภาครัฐผ่านการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้

2.1.2 แผนพัฒนาการศึกษาของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2 (ปี พ.ศ. 2566 – 2570)

วิสัยทัศน์แผนพัฒนาการศึกษาของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2 (ปี พ.ศ. 2566 – 2570)

“ประชาชนได้รับโอกาสทางการศึกษา อย่างมีคุณภาพ มีงานทำ มีคุณภาพชีวิตที่ดี
ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”

พันธกิจ

1. เสริมสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีให้แก่ นักเรียน นักศึกษาและประชาชนอยู่ร่วมกันใน
สังคมพหุวัฒนธรรม
2. พัฒนาศักยภาพและความสามารถในการแข่งขันของผู้เรียน ให้มีทักษะใน
ศตวรรษที่ 21 สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน
3. ยกระดับคุณภาพ ประสิทธิภาพของการจัดการศึกษาทุกช่วงวัย
4. กำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพการศึกษา เสริมสร้างโอกาสและความ
เสมอภาคทางการศึกษา
5. ส่งเสริมและพัฒนาหลักสูตรกระบวนการเรียนรู้ แหล่งเรียนรู้และสื่อการเรียนรู้
ที่เกี่ยวข้องกับการสร้างเสริมคุณภาพชีวิตกับสิ่งแวดล้อม
6. พัฒนาระบบการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลและการมีส่วนร่วมในการจัด
การศึกษาทุกภาคส่วน

ประเด็นยุทธศาสตร์

1. การจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงของสังคมและประเทศชาติ
 2. การผลิตและพัฒนากำลังคน การวิจัย และนวัตกรรม เพื่อสร้างขีดความสามารถในการ
แข่งขันของประเทศ
 3. การพัฒนาศักยภาพคนทุกช่วงวัย และการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้
 4. การสร้างโอกาส ความเสมอภาค และความเท่าเทียมทางการศึกษา
 5. การจัดการศึกษาเพื่อสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
 6. การพัฒนาประสิทธิภาพของระบบบริหารจัดการศึกษา
- เป้าประสงค์
1. ผู้เรียนมีคุณภาพชีวิตที่ดีอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรมได้อย่างมีความสุขตาม
หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและมีความภาคภูมิใจในความเป็นชาติไทย
 2. ผู้เรียนมีสมรรถนะ ตรงตามความต้องการของตลาดแรงงาน

3. หน่วยงานทางการศึกษา สามารถบูรณาการ จัดการศึกษาทุกภาคส่วนได้อย่างมีประสิทธิภาพ
4. ประชาชนในพื้นที่ได้รับโอกาสทางการศึกษาอย่างทั่วถึงครอบคลุมและเป็นธรรม
5. จัดทำและพัฒนาหลักสูตรเพื่อส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มุ่งพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และส่งเสริมการนำแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติในการดำเนินชีวิต
6. หน่วยงานทางการศึกษามีระบบบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ ตามหลักธรรมาภิบาล และการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาทุกภาคส่วน

๒๖ ประกาศสำนักงานศึกษาธิการภาค 9 เรื่อง แนวทางการขับเคลื่อนแผนพัฒนาการศึกษาสำนักงานศึกษาธิการภาค 9 (ปี พ.ศ. 2566 - 2570)

- 1.โครงการส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อการมีงานทำ
- 2.โครงการสนองพระบรมราโชบาย ด้านการศึกษาของในหลวงรัชกาลที่ 10
- 3.โครงการส่งเสริมเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนการสอน
- 4.โครงการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- 5.โครงการสถานศึกษาปลอดภัย
- 6.โครงการการขับเคลื่อนการพัฒนาเด็กปฐมวัย
- 7.โครงการการพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะ
- 8.โครงการการพัฒนาทักษะด้านภาษาที่ 2

ภาพที่ 2.1 โครงการหลักของสำนักงานศึกษาธิการภาค 9

2.2 การวิเคราะห์สภาวะแวดล้อมทางยุทธศาสตร์

2.2.1 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในองค์กร

การวิเคราะห์สภาวะแวดล้อมภายใน (จุดแข็งและจุดอ่อน) โดยใช้ McKinsey 7s Framework เป็นการวิเคราะห์แนวโน้มที่เป็นจุดแข็ง (Strengths : S) และจุดอ่อน (Weaknesses : W) เพื่อใช้เป็นกรอบในการพิจารณาและการวางแผนเพื่อการกำหนดกลยุทธ์ของหน่วยงาน โดยพิจารณาปัจจัย 7 ด้าน ประกอบด้วย

(1) โครงสร้าง (Structure)

โครงสร้าง หมายถึง การจัดสายงานและความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานต่างๆ ในองค์กร ซึ่งจะช่วยให้ทราบถึงอำนาจหน้าที่ ความรับผิดชอบ สายการบังคับบัญชา ขอบเขตของการควบคุม และการประสานงานของสมาชิกในหน่วยงานต่าง ๆ ภายในองค์กร

(2) กลยุทธ์ (Strategy)

กลยุทธ์ หมายถึง วิธีการทำงานที่ดีที่สุดที่องค์กรเลือกใช้ ซึ่งมีจุดมุ่งหมายเพื่อสร้างความได้เปรียบเหนือคู่แข่งอย่างยั่งยืน โดยใช้การจัดสรรทรัพยากรที่องค์กรมีอยู่ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด เพื่อดำเนินการในช่วงเวลาต่างๆ กัน ให้สอดคล้องและเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมและการแข่งขันที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา

(3) ระบบการดำเนินงาน (System)

ระบบการดำเนินงาน หมายถึง กระบวนการและขั้นตอนในการดำเนินงานภายในองค์กร ทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ เพื่อให้การดำเนินงานเป็นระบบมีความสอดคล้องกัน เช่น ระบบการติดต่อสื่อสาร ระบบข้อมูล ระบบการจัดทำงบประมาณ ระบบบัญชี ระบบการผลิต ระบบควบคุมคุณภาพ รวมถึงระบบการติดตามตรวจสอบข้อมูลสภาพแวดล้อม เป็นต้น

(4) พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารระดับสูง (Style)

พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารระดับสูง หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมที่ผู้บริหารระดับสูงมักนำมาใช้ในการบริหารจัดการองค์กร เช่น วิธีการบริหารแบบต่างๆ ความเป็นผู้นำที่ตัดสินใจ การแก้ปัญหา การใช้เวลา การให้ความสำคัญในเรื่องต่างๆ ของผู้บริหาร เป็นต้น

(5) สมาชิก (Staff)

สมาชิก หมายถึง สมาชิกทั้งหมดขององค์กร พนักงานทุกระดับชั้นในองค์กร พิจารณาว่าได้มีการจัดการปฏิบัติหน้าที่งานให้เหมาะสมตามทักษะ ความรู้ ความสามารถ และวิธีการ ที่องค์กรได้ดำเนินการเพื่อให้สมาชิกขององค์กรเกิดการทำงานอย่างเต็มที่ เต็มใจและเต็มศักยภาพ

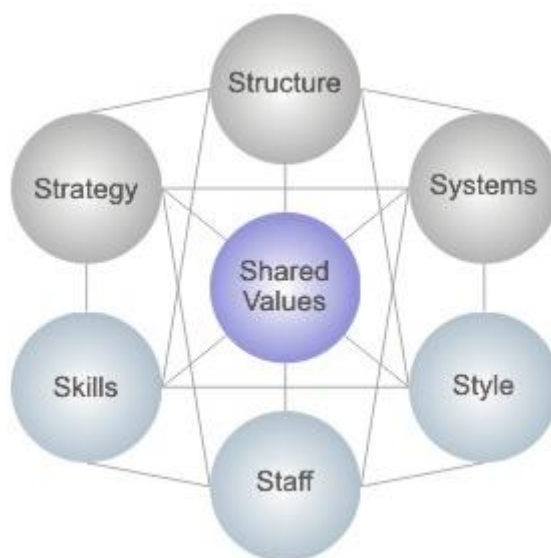
(6) ทักษะ (Skills)

ทักษะ หมายถึง ความรู้ความสามารถที่เป็นจุดเด่นที่สมาชิกขององค์การ ซึ่งจะช่วยให้ องค์การนั้นมีลักษณะที่แตกต่างไปจากองค์การอื่นซึ่งอาจเป็นข้อได้เปรียบหรือข้อเสียเปรียบต่อคู่แข่งขั้นก็ได้ เช่น ความสามารถและทักษะ ในการให้บริการแก่ลูกค้า เป็นต้น

(7) ค่านิยมร่วมของสมาชิก (Shared Values)

ค่านิยมร่วมของสมาชิก หมายถึง เป้าหมายสูงสุดขององค์การ (Superordinate Goals) ที่ถูกกำหนดและยอมรับจากสมาชิกทั้งองค์การ ตั้งแต่ผู้บริหารระดับสูงจนถึงพนักงานระดับล่างขององค์การเป็นค่านิยมที่มีการปลูกฝังให้สมาชิกทุกคนยึดถือเป็นหลักในการปฏิบัติร่วมกัน อาจเป็นสิ่งที่มีการแสดงออกอย่างชัดเจนหรือไม่ก็ได้ เป็นสิ่งที่มีความสำคัญมากในองค์การ แต่มักมีการเปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลาและตามสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป

ภาพที่ 2.2 แบบจำลอง 7S's Model ของ McKinsey

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในของสำนักงานศึกษาธิการภาค 9 โดยใช้ McKinsey 7s Framework มีดังนี้

ตารางที่ 2.1 วิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในองค์กรโดยใช้ McKinsey 7s Framework

ประเด็นการวิเคราะห์	จุดแข็ง (Strengths : S)	จุดอ่อน (Weaknesses : W)
1. กลยุทธ์ขององค์กร (Strategy)	S1 มีภารกิจหน้าที่ เป็นตัวแทน กระทรวงศึกษาธิการโดยตรง ทำหน้าที่ ในการกำหนดนโยบาย กำกับติดตาม และให้ข้อเสนอแนะ ในการจัดการศึกษา	W1 ไม่สามารถปฏิบัติงานทุกงานได้ด้วยตนเอง บทบาทยังถูกจำกัดด้วยภารกิจ หน้าที่ เพราะเป็นหน่วยงานระดับภาค
2. โครงสร้างองค์กร (Structure)	S2 เป็นหน่วยงานส่วนกลางที่ตั้งใน ภูมิภาค รับนโยบายโดยตรงจาก กระทรวง มีเครือข่ายหน่วยงานทาง การศึกษาค่อนข้างเยอะ	W2 โครงสร้างองค์กรและระบบการ บริหารของสำนักงานศึกษาธิการภาค 9 ยังไม่ชัดเจนในบางตำแหน่งงาน
3. ระบบปฏิบัติงาน (System)	S3 การประสานงาน ได้ในระดับองค์กร ค่อนข้างดี และผู้บริหารให้ความสำคัญ กับการมีส่วนร่วมของหน่วยงาน การศึกษาอื่น แม้ไม่มีอำนาจสั่งการ	W3 ไม่อำนาจในการ สั่งการ มีเพียง สนับสนุน กำกับดูแล และให้ข้อเสนอแนะ เท่านั้น จึงไม่สามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูล ด้านการศึกษาของหน่วยงานการศึกษาอื่น ได้ หากปราศจากความร่วมมือ
4. บุคลากร (Staff)	S4 บุคลากรส่วนใหญ่เป็นข้าราชการ มานาน สามารถปฏิบัติงานได้ หลากหลาย และสามารถปฏิบัติงานที่ ไม่ตรงสายงานได้	W4 ขาดแคลนอัตรากำลังคนอย่างมาก การลาออก/โอนออก สร้างภาระด้านการ สรรหา
5. ทักษะ ความรู้ ความสามารถ (Skill)	S5 ทักษะความรู้ของบุคลากร ค่อนข้าง ดีโดยเฉพาะด้านการประสานงานกับ หน่วยงานอื่น	W5 ขีดความสามารถและทักษะของ บุคลากรบางส่วนยังต้องได้รับการพัฒนา และขาดทักษะดิจิทัล
6. รูปแบบการบริหารจัดการ (Style)	S6 เป็นองค์กรที่รวบรวมผู้ที่มีความ เชี่ยวชาญ งานด้านการจัดการศึกษา	W6 ผู้บริหารวางระบบการบริหารจัดการ ภายในสำนักงานยังไม่ประสานกัน ยังขาด ความรวดเร็วในการให้บริการ
7. คุณค่าหรือ ค่านิยมร่วม (Shared Value)	S7 บุคลากรส่วนใหญ่เข้าใจบทบาท ของสำนักงานศึกษาธิการภาค 9 ต้อง เป็น coach สนับสนุนดูแล ช่วยเหลือ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ด้าน วิชาการ บุคลากร ด้านอื่นๆ	W7 บุคลากรบางคนยังขาดการตระหนัก ไม่รับรู้บทบาทการเป็น coach สนับสนุน ดูแล ช่วยเหลือสำนักงานศึกษาธิการ จังหวัด

2.3 การวิเคราะห์สภาวะแวดล้อมทางยุทธศาสตร์

2.3.1 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกองค์กร

เป็นการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกโดยใช้ปัจจัย 5 ด้าน ได้แก่

(1) ด้านผู้รับบริการ (Customer: C) วิเคราะห์ผู้รับบริการ เพื่อให้การปฏิบัติงานสอดคล้องกับความต้องการของผู้รับบริการ

(2) ด้านการเมืองและกฎหมาย (Political and legal: P) วิเคราะห์ยุทธศาสตร์ชาติ กฎหมายต่าง ๆ นโยบาย แผนปฏิบัติราชการ แผนแม่บท แผนงาน มาตรฐาน กฎ และระเบียบ ที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษา

(3) ด้านเศรษฐกิจ (Economic: E) วิเคราะห์สภาพและแนวโน้มเศรษฐกิจ สภาพเศรษฐกิจ ภาวะการเงิน งบประมาณ การว่างงาน และอัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจ ที่มีผลต่องบประมาณในการดำเนินการ

(4) ด้านสังคมและวัฒนธรรม (Society: S) วิเคราะห์ค่านิยม ความเชื่อ วัฒนธรรม แนวคิด ตลอดจนต้องการของสังคม และเครือข่ายความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน

(5) ด้านเทคโนโลยี (Technological: T) วิเคราะห์ความก้าวหน้าด้านเทคโนโลยีที่ส่งผลทั้งด้านบวกและด้านลบต่อองค์กร

ตารางที่ 2.2 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก C-PEST

ประเด็นการวิเคราะห์	โอกาส (Opportunity)	อุปสรรค (Threats)
1. ด้านผู้รับบริการ (Customer: C)	O1 หน่วยงานในกระทรวงศึกษาธิการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด คือ ผู้รับบริการของสำนักงานศึกษาธิการภาค 9 เป็นหน่วยงานที่มีภารกิจงานที่มีความคล้ายคลึงกัน	T1 ผู้รับบริการมีเป้าหมายค่อนข้างมาก มีทิศทางการพัฒนาที่มีความหลากหลายแตกต่างกันตามฟังก์ชันตนเอง
2. ด้านการเมืองและกฎหมาย (Political and legal: P)	O2 กฎหมายให้อำนาจในการกำกับ ดูแล และให้ข้อเสนอแนะหน่วยงานในพื้นที่เท่านั้น	T2 กฎหมายไม่ให้อำนาจ ศธภ.9 ในการ สั่งการ อนุญาต หรืออนุมัติ จึงทำได้เพียงขอความร่วมมือ ไม่มีสภาพบังคับ
3. ด้านเศรษฐกิจ (Economic: E)	O3 มีโอกาสในด้านการเข้าถึงงบประมาณได้หลากหลายช่องทาง เนื่องจากเป็นหน่วยงานระดับภูมิภาค	T3 เมื่อไปของงบประมาณพื้นที่ จะถูกตัดเนื่องจากงานจัดการศึกษาเป็นงานฟังก์ชันไม่อยู่ในเงื่อนไขการจัดสรรงบประมาณให้

ประเด็นการวิเคราะห์	โอกาส (Opportunity)	อุปสรรค (Threats)
4. ด้านสังคมและวัฒนธรรม (Society: S)	O5 กระแสสังคมปัจจุบัน มีการทำงานแบบบูรณาการไม่สามารถทำงานเพียงหน่วยงานเดียว จึงเป็นโอกาสในการใช้กระแสการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา	T5 สังคมไทยยังคงมีความคิดเห็นที่แตกต่างกันในเรื่อง ค่านิยมการศึกษา ทั้งรูปแบบสามัญและสายอาชีพ
5.ด้านเทคโนโลยี (Technological: T)	O6 เทคโนโลยีAI ทำให้คนเพิ่มสามารถทำงานได้ปริมาณมากขึ้นในเวลาจำกัด ทรัพยากรทางการศึกษาแหล่งเรียนรู้มากมาย	T6 เทคโนโลยีAI อาจทำให้คุณภาพของงานที่มีปริมาณเพิ่มขึ้นในเวลาจำกัด มีคุณภาพที่ลดลงได้

2.4 การวิเคราะห์สถานะแวดล้อมทางยุทธศาสตร์ (SWOT Analysis)

SWOT คือ เครื่องมือในการวิเคราะห์องค์กร 4 ด้าน ได้แก่ จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และภัยคุกคาม เพื่อให้คุณเห็นมิติขององค์กรและนำมาใช้ในการพัฒนาองค์กร

Strengths- S เป็นการวิเคราะห์จุดแข็ง คุณสมบัติที่ดีขององค์กร หรือสิ่งที่องค์กรทำได้ดี เพื่อนำมาใช้เป็นข้อได้เปรียบในการดำเนินงาน

Weaknesses- W คือ การวิเคราะห์จุดอ่อน คุณสมบัติที่ไม่ดีขององค์กร หรือสิ่งที่องค์กรทำได้ไม่ดี เพื่อนำมาลบจุดด้อยและทำให้องค์กรดีขึ้นกว่าเดิม

Opportunities- O การวิเคราะห์โอกาส หรือปัจจัยภายนอกที่ทำให้องค์กรได้เปรียบ โดยเป็นปัจจัยที่เอื้ออำนวยต่อการประสบความสำเร็จขององค์กร

Threats- T คือ การวิเคราะห์ปัจจัยภายนอกที่เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินงานขององค์กร การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกอย่างรอบคอบ ทำให้สามารถระบุอุปสรรคที่อาจเกิดขึ้น และวางแผนกลยุทธ์ในการรับมือกับอุปสรรคนั้นได้

สภาพแวดล้อมภายใน

จุดแข็ง (Strengths)

1.สำนักงานศึกษาธิการภาค 9 มีภารกิจหน้าที่ เป็นตัวแทนกระทรวงศึกษาธิการโดยตรง ทำหน้าที่ในการกำหนดนโยบาย กำกับติดตาม และให้ข้อเสนอแนะ ในการจัดการศึกษา

2.เป็นหน่วยงานส่วนกลางที่ตั้งในภูมิภาค รับนโยบายโดยตรงจากกระทรวง มีเครือข่ายหน่วยงานทางการศึกษาค่อนข้างเยอะ

3.การประสานงาน ได้ในระดับองค์กรค่อนข้างดี และผู้บริหารให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของหน่วยงานการศึกษาอื่นแม้ไม่มีอำนาจสั่งการ

4. บุคลากรส่วนใหญ่เป็นข้าราชการมานาน สามารถปฏิบัติงานได้หลากหลาย และสามารถปฏิบัติงานที่ไม่ตรงสายงานได้
5. ทักษะความรู้ของบุคลากร ค่อนข้างดีโดยเฉพาะด้านการประสานงานกับหน่วยงานอื่น
6. เป็นองค์กรที่รวบรวมผู้ที่มีความเชี่ยวชาญ งานด้านการจัดการศึกษา
7. บุคลากรส่วนใหญ่เข้าใจบทบาทของสำนักงานศึกษาธิการภาค 9 ต้องเป็น coach สนับสนุนดูแล ช่วยเหลือสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ด้านวิชาการ บุคลากร ด้านอื่นๆ

จุดอ่อน (Weakness)

1. สำนักงานศึกษาธิการภาค 9 ไม่สามารถปฏิบัติงานทุกงานได้ด้วยตนเอง บทบาทยังถูกจำกัดด้วยภารกิจหน้าที่ เพราะเป็นหน่วยงานระดับภาค
2. โครงสร้างองค์กรและระบบการบริหารของสำนักงานศึกษาธิการภาค 9 ยังไม่ชัดเจนในบางตำแหน่งงาน
3. ไม่อำนาจในการ สั่งการ มีเพียงสนับสนุน กำกับดูแล และให้ข้อเสนอแนะเท่านั้น จึงไม่สามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูลด้านการศึกษาของหน่วยงานการศึกษาอื่นได้ หากปราศจากความร่วมมือ
4. ขาดแคลนอัตรากำลังคนอย่างมาก การลาออก/โอนออก สร้างภาระด้านการสรรหา
5. ชีตความสามารถและทักษะของบุคลากรบางส่วนยังต้องได้รับการพัฒนา และขาดทักษะดิจิทัล
6. ผู้บริหารยังวางระบบการบริหารจัดการภายในสำนักงานยังไม่ประสานกัน ยังขาดความรวดเร็วในการให้บริการ
7. บุคลากรบางคนยังขาดการตระหนักไม่รับรู้บทบาทการเป็น coach สนับสนุนดูแล ช่วยเหลือสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด

สภาพแวดล้อมภายนอก

โอกาส (Opportunities)

1. หน่วยงานในกระทรวงศึกษาธิการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด คือ ผู้รับบริการของสำนักงานศึกษาธิการภาค 9 เป็นหน่วยงานที่มีภารกิจงานที่มีความคล้ายคลึงกัน
2. กฎหมายให้อำนาจในการกำกับ ดูแล และให้ข้อเสนอแนะ หน่วยงานในพื้นที่เท่านั้น
3. มีโอกาสในด้านการเข้าถึงงบประมาณได้หลากหลายช่องทางเนื่องจากเป็นหน่วยงานระดับภูมิภาค
4. กระแสสังคมปัจจุบัน มีการทำงานแบบบูรณาการไม่สามารถทำงานเพียงหน่วยงานเดียว จึงเป็นโอกาสในการใช้กระแสการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

5.เทคโนโลยีAI ทำให้คนเพิ่มสามารถทำงานได้ปริมาณมากขึ้นในเวลาจำกัด ทรัพยากรทางการศึกษาแหล่งเรียนรู้มากมาย

ภาวะคุกคาม (Threats)

1.ผู้รับบริการมีเป้าหมาย ค่อนข้างมาก มีทิศทางการพัฒนาที่มีความหลากหลายแตกต่างกันตามฟังก์ชันตนเอง

2.กฎหมายไม่ให้อำนาจสำนักงานศึกษาธิการภาค 9 ในการ สั่งการ อนุญาต หรืออนุมัติ จึงทำได้เพียงขอความร่วมมือ ไม่มีสภาพบังคับ

3.เมื่อไปของบประมาณพื้นที่ จะถูกตัดเนื่องจากงานจัดการศึกษาเป็นงานฟังก์ชันไม่อยู่ในเงื่อนไขการจัดสรรงบประมาณให้

4.สังคมไทยยังคงมีความคิดเห็นที่แตกต่างกันในเรื่อง ค่านิยมการศึกษา ทั้งรูปแบบสามัญและสายอาชีพ

5.เทคโนโลยีAI อาจทำให้คุณภาพของงานที่มีปริมาณเพิ่มขึ้นในเวลาจำกัด มีคุณภาพที่ลดลงได้

2.5 การประเมินสถานะแวดล้อมทางยุทธศาสตร์

2.5.1 การกำหนดค่าน้ำหนักคะแนนการประเมินสภาพแวดล้อมภายในและภายนอก

ผู้ศึกษาได้จัดทำแบบวิเคราะห์เพื่อหาค่าถ่วงน้ำหนักสถานะแวดล้อมภายในและภายนอก และส่งให้ผู้บริหาร ผู้ปฏิบัติ และบุคลากรผู้รับบริการ จำนวน 8 คน เพื่อให้คะแนนถ่วงน้ำหนักของแต่ละปัจจัย โดยกำหนดให้คะแนนถ่วงน้ำหนักรวมทุกข้อมีค่าไม่เกิน 1.00 ซึ่งสรุปค่าน้ำหนักตามรายการปัจจัยสิ่งแวดล้อมภายใน (McKinsey 7s Framework) ตามตารางที่ 2.3 และสรุปค่าปัจจัยภายนอกตาม C-PEST Analysis ตามตารางที่ 2.4

ตารางที่ 2.3 ค่าน้ำหนักของรายการปัจจัยสิ่งแวดล้อมภายใน

รายการ ปัจจัยสิ่งแวดล้อมภายใน	คนที่								\bar{X}
	1	2	3	4	5	6	7	8	
S1: กลยุทธ์ขององค์กร (Strategy)	0.15	0.15	0.10	0.10	0.10	0.10	0.15	0.15	0.13
S2: โครงสร้างองค์กร (Structure)	0.10	0.15	0.10	0.15	0.10	0.15	0.10	0.10	0.12
S3: ระบบในการ ดำเนินงานขององค์กร (Systems)	0.15	0.15	0.15	0.15	0.15	0.10	0.20	0.15	0.15
S4: บุคลากรในองค์กร (Staff)	0.15	0.15	0.15	0.15	0.10	0.15	0.10	0.15	0.14
S5: ความรู้ความสามารถ ของบุคลากร (Skill)	0.15	0.15	0.15	0.15	0.15	0.20	0.15	0.10	0.15
S6: แบบแผนหรือ พฤติกรรมในการบริหาร ของผู้บริหารระดับสูง (Style)	0.20	0.10	0.15	0.15	0.15	0.20	0.15	0.15	0.16
S7: ค่านิยมร่วมกัน (Shared Value)	0.10	0.10	0.15	0.10	0.10	0.15	0.15	0.10	0.12
น้ำหนักคะแนนรวม	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00

จากตารางที่ 2.3 พบว่า ปัจจัยภายในที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาการศึกษาของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2 โดยเรียงลำดับจากมาก-น้อย ได้ดังนี้ แบบแผนหรือพฤติกรรมในการบริหารของผู้บริหารระดับสูง (Style) ความรู้ ความสามารถของบุคลากร (Skill) ระบบปฏิบัติงานขององค์กร (System) บุคลากรในองค์กร (Staff) กลยุทธ์ขององค์กร (Strategy) โครงสร้างองค์กร (Structure) และค่านิยมร่วมกัน (Shared Value)

ตารางที่ 2.4 ค่าน้ำหนักของรายการปัจจัยสิ่งแวดล้อมภายนอก

คนที่ รายการ ปัจจัยสิ่งแวดล้อม ภายนอก	1	2	3	4	5	6	7	8	\bar{X}
C: ผู้รับบริการ	0.30	0.30	0.20	0.30	0.30	0.30	0.25	0.20	0.27
P: การเมืองและ กฎหมาย	0.15	0.20	0.25	0.20	0.20	0.20	0.15	0.10	0.18
E: เศรษฐกิจ	0.20	0.10	0.20	0.15	0.20	0.15	0.20	0.20	0.18
S: สังคมและวัฒนธรรม	0.15	0.10	0.15	0.10	0.15	0.20	0.20	0.30	0.17
T: เทคโนโลยี	0.20	0.30	0.20	0.25	0.15	0.15	0.20	0.20	0.21
น้ำหนักคะแนนรวม	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00

จากตารางที่ 2.4 พบว่าปัจจัยภายนอกที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาการศึกษาของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2 ของสำนักงานศึกษาธิการภาค 9 โดยเรียงลำดับจากมาก-น้อย ได้ดังนี้ ด้านผู้รับบริการ (Customer: C) ด้านเทคโนโลยี (Technological: T) ด้านการเมืองและกฎหมาย (Political and Legal: P) ด้านเศรษฐกิจ (Economic: E) และด้านสังคมและวัฒนธรรม (Society: S)

2.5.2 การวิเคราะห์องค์กรโดยการประเมินสภาพแวดล้อมภายในและภายนอก

การกำหนดค่าน้ำหนักคะแนนการประเมินสภาพแวดล้อมภายในและภายนอก โดยแจกแบบสอบถามให้แก่ ให้ผู้บริหาร ผู้ปฏิบัติ และบุคลากรผู้รับบริการ จำนวน 8 คน เพื่อพิจารณาประเด็นและวิเคราะห์การส่งผลต่อการพัฒนาการศึกษาของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2 ของสำนักงานศึกษาธิการภาค 9 โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน 1-5 คะแนน ดังนี้

- 5 คะแนน หมายถึง ส่งผลต่อการปฏิบัติงานมากที่สุด
- 4 คะแนน หมายถึง ส่งผลต่อการปฏิบัติงานมาก
- 3 คะแนน หมายถึง ส่งผลต่อการปฏิบัติงานปานกลาง
- 2 คะแนน หมายถึง ส่งผลต่อการปฏิบัติงานน้อย
- 1 คะแนน หมายถึง ส่งผลต่อการปฏิบัติงานน้อยที่สุด

ผลการประเมินสภาวะแวดล้อมภายในโดยใช้ McKinsey 7s Framework และภายนอก โดยการใช้ C-PEST Analysis สามารถสรุปคะแนนเฉลี่ยได้ตามตารางที่ 2.5 และ 2.6 โดยกลุ่มตัวอย่างประเมินปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการพัฒนาการศึกษาของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2 ของสำนักงานศึกษาธิการภาค 9 โดยแบ่งเป็น ปัจจัยเชิงบวก ได้แก่ จุดแข็ง (Strengths) และ โอกาส (Opportunities) ค่าคะแนนเฉลี่ยจะแสดงเป็นจำนวนเต็มบวก (+) ส่วนปัจจัยเชิงลบ ได้แก่ จุดอ่อน (Weaknesses) และภัยคุกคาม (Threats) ค่าคะแนนจะแสดงเป็นจำนวนเต็มลบ (-)

ผลการศึกษาพบว่า สภาพแวดล้อมภายในองค์กรที่เป็นปัจจัยเชิงบวกมีคะแนนรวมเฉลี่ย +3.97 คะแนน และปัจจัยเชิงลบมีคะแนนเฉลี่ยรวม -3.90 คะแนน สรุปผลได้ว่า สำนักงานศึกษาธิการภาค 9 ปัจจัยที่เป็นจุดอ่อน -0.03 คะแนน ในขณะที่ปัจจัยภายนอกเป็นโอกาสในการปฏิบัติงานของสำนักงานศึกษาธิการภาค 9 +0.12 คะแนน โดยเป็นปัจจัยที่เป็นโอกาสเฉลี่ยรวม +3.90 คะแนน และปัจจัยที่เป็นภัยคุกคามเฉลี่ยรวม -4.08 คะแนน

ตารางที่ 2.5 การให้คะแนนสภาพแวดล้อมภายใน 7'S McKinsey

ประเด็นสำคัญ	สภาพแวดล้อมภายใน : จุดแข็ง		สภาพแวดล้อมภายใน : จุดอ่อน	
	คะแนนเฉลี่ย	Strength	คะแนนเฉลี่ย	Weakness
1. กลยุทธ์ขององค์กร (Strategy)	3.70	S1	4.20	W1
2. โครงสร้างองค์กร (Structure)	4.00	S2	3.65	W2
	4.20	S3	4.20	W3
3. ระบบปฏิบัติงาน (System)	3.60	S4	4.00	W4
4. บุคลากร (Staff)	3.80	S5	3.75	W5
	4.20	S6	4.10	W6
5. ทักษะ ความรู้ความสามารถ (Skill)	4.20	S7	4.30	W7
6. รูปแบบการบริหารจัดการ (Style)	3.80	S8	4.00	W8
7. คุณค่าหรือค่านิยมร่วม (Shared Value)	4.20	S9	4.30	W9
รวมคะแนนเฉลี่ย	3.97		4.06	

ตารางที่ 2.6 การให้คะแนนสภาพแวดล้อมภายนอก C-PEST

ประเด็นสำคัญ	สภาพแวดล้อมภายนอก : โอกาส		สภาพแวดล้อมภายนอก : ภาวะคุกคาม	
	คะแนนเฉลี่ย	Opportunities	คะแนนเฉลี่ย	Threats
1. ด้านผู้รับบริการ (Customer : C)	3.80	O1	4.00	T1
2. ด้านการเมืองและ กฎหมาย (Political and legal : P)	3.60	O2	3.85	T2
3. ด้านเศรษฐกิจ (Economic : E)	3.80	O3	4.00	T3
	3.70	O4	3.95	T4
4. ด้านสังคมและ วัฒนธรรม (Society : S)	4.20	O5	4.30	T5
5. ด้านเทคโนโลยี (Technological: T)	4.30	O6	4.40	T6
รวมคะแนนเฉลี่ย	3.90		4.08	

2.6 การสรุปผลการวิเคราะห์สถานภาพของสภาพแวดล้อมภายในและภายนอก

ผู้ศึกษาได้คำนวณและกำหนดค่าน้ำหนักของคะแนนในการประเมินสภาวะแวดล้อมทั้งภายในและภายนอก รายละเอียดตามตารางที่ 2.7 และ 2.8 โดยค่าคะแนนถ่วงน้ำหนัก หมายถึงระดับความรุนแรงของผลกระทบที่มีต่อความสำเร็จของการปฏิบัติงาน โดยค่าที่มากแสดงว่ามีผลต่อการปฏิบัติงานมากกว่าค่าที่น้อยกว่า ทั้งนี้ ค่าคะแนนถ่วงน้ำหนักจะถูกนำไปใช้ในการจัดลำดับความสำคัญของปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาการศึกษาของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2 ของสำนักงานศึกษาธิการภาค 9 ต่อไป

ตารางที่ 2.7 การสรุปผลการวิเคราะห์สถานภาพของสภาพแวดล้อมภายใน

รายการปัจจัยสิ่งแวดล้อมภายใน	น้ำหนัก	คะแนนเฉลี่ย		คะแนนเฉลี่ย x น้ำหนัก		สรุปผล (จุดแข็ง- จุดอ่อน)
		จุด แข็ง	จุดอ่อน	จุดแข็ง	จุดอ่อน	
S1: กลยุทธ์ขององค์กร (Strategy)	0.13	4.2	3.8	0.55	0.49	0.05
S2: โครงสร้างองค์กร (Structure)	0.12	3.65	3.6	0.44	0.43	0.01
S3: ระบบในการดำเนินงานของ องค์กร (System)	0.15	4.2	3.8	0.63	0.57	0.06
S4: บุคลากรในองค์กร (Staff)	0.14	4	3.7	0.56	0.52	0.04
S5: ความรู้ความสามารถของ บุคลากร (Skill)	0.15	3.75	4.2	0.56	0.63	-0.07
S6: แบบแผนหรือพฤติกรรมในการ บริหารของผู้บริหารระดับสูง (Style)	0.16	4.1	4.3	0.66	0.69	-0.03
S7: ค่านิยมร่วมกัน (Shared Value)	0.12	4.3	3.8	0.52	0.46	0.06
เฉลี่ยปัจจัยภายใน				+3.91	-3.79	
สรุปปัจจัยภายใน				+0.12		

ตารางที่ 2.8 การสรุปผลการวิเคราะห์สถานภาพของสภาพแวดล้อมภายนอก

รายการปัจจัยสิ่งแวดล้อม ภายนอก	น้ำหนัก	คะแนนเฉลี่ย		คะแนนเฉลี่ย x น้ำหนัก		สรุปผล
		โอกาส	อุปสรรค	โอกาส	อุปสรรค	
C: พฤติกรรมของลูกค้า (Customer Behavior)	0.30	4.00	4.2	1.20	1.26	-0.06
P: การเมืองและกฎหมาย (Political and Legal)	0.15	3.85	3.65	0.58	0.55	-0.03
E: เศรษฐกิจ (Economic)	0.20	4.00	4.2	0.80	0.84	0.04
S: สังคมและวัฒนธรรม (Social - cultural)	0.15	3.95	4	0.59	0.60	0.01
T: เทคโนโลยี (Technological)	0.20	4.30	3.75	0.86	0.75	-0.11
เฉลี่ยปัจจัยภายนอก				+4.03	-4.00	
สรุปปัจจัยภายนอก				+0.03		

2.7 การประเมินตำแหน่งทางยุทธศาสตร์ขององค์กร

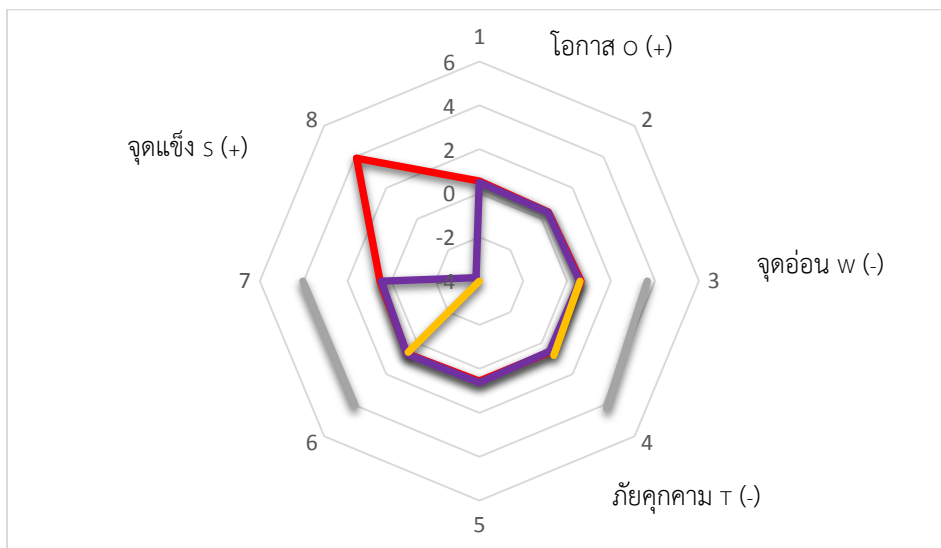
เมื่อนำผลการวิเคราะห์ปัจจัยภายในและภายนอกที่ได้ถ่วงน้ำหนักคะแนนแล้วมาระบุตำแหน่งกราฟเรดาร์ที่สร้างระหว่างปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก สามารถระบุตำแหน่งทางยุทธศาสตร์ (Strategy Position) ของสำนักงานศึกษาธิการภาค 9 โดยใช้แนวคิด TOWS Matrix ซึ่งแบ่งตำแหน่งทางยุทธศาสตร์ได้ 4 พื้นที่ ได้แก่

S-O เป็นตำแหน่งที่แสดงว่าองค์กรมีจุดแข็งที่สอดคล้องกับโอกาส องค์กรจึงสามารถกำหนดทิศทางและกลยุทธ์เชิงรุก เพื่อสร้างความได้เปรียบทางยุทธศาสตร์

W-O เป็นตำแหน่งแสดงโอกาสที่ได้เปรียบ แม้ภาพรวมภายในองค์กรจะยังมีจุดอ่อนที่ต้องได้รับการแก้ไข องค์กรที่อยู่ในพื้นที่นี้ควรดำเนินกลยุทธ์ในการแก้ไขจุดอ่อนและสร้างจุดแข็ง

S-T เป็นตำแหน่งที่แสดงว่าองค์กรสามารถพึ่งพาจุดแข็งจากภายในขององค์กรได้ แม้จะมีปัจจัยภายนอกคุกคาม องค์กรจึงควรกำหนดกลยุทธ์เพื่อป้องกัน โดยใช้จุดแข็งเพื่อแก้วิกฤตและสร้างโอกาส

W-T เป็นตำแหน่งที่แสดงให้เห็นถึงวิกฤตที่องค์กรอาจจะเผชิญในอนาคต องค์กรจึงควรกำหนดกลยุทธ์เชิงรับ เพื่อแก้จุดอ่อนและหลีกเลี่ยงปัจจัยที่เป็นปัญหา เพื่อลดปัญหาที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต

แผนภาพที่ 2.3 ตำแหน่งทางยุทธศาสตร์ของสำนักงานศึกษาธิการภาค 9

ตามแผนภาพที่ 2.4 สำนักงานศึกษาธิการภาค 9 อยู่ในตำแหน่งทางยุทธศาสตร์ S - O ที่มีปัจจัยภายนอกสนับสนุนและเอื้อประโยชน์ต่อการบูรณาการและพัฒนาศึกษา และยังมีปัจจัยจากภายในได้แก่ จุดแข็งในด้านต่าง ๆ ช่วยส่งเสริมในการปฏิบัติงาน มีความพร้อมสูงในการดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายของหน่วยงาน หน่วยควรดำเนินกลยุทธ์เชิงรุก เพื่อสร้างความได้เปรียบในการปฏิบัติงานและเกิดประโยชน์สูงสุด โดยสามารถเรียงลำดับความสำคัญ

ของจุดแข็ง (Strengths: S) จุดอ่อน (Weaknesses: W) โอกาส (Opportunities: O) และภาวะคุกคาม (Threats: T) จากคะแนนค่าเฉลี่ยมากที่สุดของสำนักงานศึกษาธิการภาค 9 ได้แก่

จุดแข็ง (Strengths: S) คือ รูปแบบการบริหารจัดการ (Style) เป็นองค์กรที่รวบรวมผู้มีความถนัดในงานด้านการจัดการศึกษา

จุดอ่อน (Weaknesses: W) คือ โครงสร้างองค์การ (Structure) เป็นโครงสร้างองค์กรและระบบการบริหารของสำนักงานศึกษาธิการภาค 9 ไม่ได้รับการปรับปรุงมานานจึงล้าสมัย ภารกิจบางอย่างจึงไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนไป ทำให้ไม่สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

โอกาส (Opportunities: O) คือ ด้านสังคมและวัฒนธรรม (Society: S) สังคมต้องการข้อมูลข่าวสารที่เชื่อถือได้และเป็นประโยชน์

ภาวะคุกคาม (Threats: T) คือ ด้านเทคโนโลยี (Technological: T) เทคโนโลยีเอื้อให้มีผู้ผลิตข่าวสารและ Content ประเภทต่าง ๆ โดยไม่จำเป็นต้องมีสถานภาพเป็นสื่อมวลชน

บทที่ 3

แผนขององค์กร

3.1 แผนปฏิบัติการ การพัฒนาการศึกษากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2 ของสำนักงานศึกษาธิการภาค 9 ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2567 -2571)

การศึกษาเรื่อง “แผนปฏิบัติการ การพัฒนาการศึกษากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2 ของสำนักงานศึกษาธิการภาค 9 ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2567 -2571) ” มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาและวิเคราะห์สภาพแวดล้อม ปัจจัยภายในและภายนอกที่มีผลกระทบต่อการพัฒนาการศึกษากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2 ของสำนักงานศึกษาธิการภาค 9 (2) เพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการ การพัฒนาการศึกษากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2 ของสำนักงานศึกษาธิการภาค 9 ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2567 – 2571)

3.2 เป้าหมายทางยุทธศาสตร์ (END)

วิสัยทัศน์

“เป็นองค์กรที่มีสมรรถนะสูงในการจัดการศึกษา สร้างเอกภาพเชิงยุทธศาสตร์ เสริมบทบาทการมีส่วนร่วม ด้วยเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ เพื่อการบริหารจัดการศึกษาระดับภาค”

พันธกิจ

1. กำหนดทิศทางการจัดการศึกษาในระดับภาค ให้สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศ
2. สื่อสาร นโยบายการจัดการศึกษาให้กับหน่วยงานการศึกษาในพื้นที่เพื่อสร้างเอกภาพเชิงยุทธศาสตร์
3. สร้างโอกาสในเข้าถึงแหล่งงบประมาณ เพื่อใช้เป็นทรัพยากรในการจัดการศึกษา
4. บริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ ตามหลักธรรมาภิบาล และการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาทุกภาคส่วน
5. สร้างสมรรถนะบุคลากร ในการใช้เทคโนโลยี AI เพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน เพื่อบทบาทในการเป็น coach ให้กับ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด

ประเด็นยุทธศาสตร์

1. การกำหนดทิศทางการจัดการศึกษาในระดับภาค ให้สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศ
2. การสื่อสาร นโยบายการจัดการศึกษาให้กับหน่วยงานการศึกษาในพื้นที่เพื่อสร้างเอกภาพเชิงยุทธศาสตร์
3. การสร้างโอกาสในการเข้าถึงแหล่งงบประมาณ เพื่อใช้เป็นทรัพยากรในการจัดการศึกษา
4. มีระบบบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ ตามหลักธรรมาภิบาล และการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาทุกภาคส่วน
5. การสร้างสมรรถนะบุคลากรด้านการศึกษาในการใช้เทคโนโลยี AI เพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน เพื่อบทบาทในการเป็น coach ให้กับ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด

เป้าประสงค์

1. หน่วยงานทางการศึกษาในพื้นที่ สามารถจัดการศึกษาในระดับภาคสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศ
2. เกิดเอกภาพเชิงยุทธศาสตร์ในการจัดการศึกษาพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2
3. สำนักงานศึกษาธิการภาค 9 และสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด เป็นองค์กรที่มีสมรรถนะในการจัดการศึกษาระดับภาค
4. หน่วยงานทางการศึกษา มีระบบบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ ตามหลักธรรมาภิบาล และการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาทุกภาคส่วน สามารถบูรณาการ จัดการศึกษาทุกภาคส่วนได้อย่างมีประสิทธิภาพ
5. บุคลากรด้านการศึกษา มีสมรรถนะการใช้เทคโนโลยี AI สามารถเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน เพื่อบทบาทในการเป็น coach ให้กับสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด

3.3 แนวทางในการดำเนินการ (WAYS: การกำหนดกลยุทธ์)

การกำหนดกลยุทธ์ในการดำเนินการ (WAYS) ได้จากการวิเคราะห์สถานะแวดล้อมทางยุทธศาสตร์ทั้งภายในและภายนอกที่มีความสำคัญ 5 อันดับแรก ด้วยเครื่องมือ TOWS Matrix เพื่อมาวิเคราะห์ทางเลือกเชิงกลยุทธ์ที่เป็นไปได้และจากการวิเคราะห์ตำแหน่งทางยุทธศาสตร์ของสำนักงานศึกษาธิการภาค 9 พบว่า สำนักงานศึกษาธิการภาค 9 มีวิธีการและช่องทางการสื่อสารและเผยแพร่ที่หลากหลายและเข้าถึงประชากรได้ทั่วถึงและมีกลไกการบริหารและดำเนินงานอย่างคล่องตัว ทันสมัย รวมทั้งมีขีดความสามารถในการบันทึกและบริหารข้อมูลดิจิทัลของสำนักงานศึกษาธิการภาค 9 อย่างมีประสิทธิภาพโดยมีจุดแข็งที่สอดคล้องกับโอกาส ดังนั้น การกำหนดกลยุทธ์ในการดำเนินงาน จึงมุ่งเน้นกลยุทธ์เชิงรุก ตามตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 ความสัมพันธ์ของจุดแข็งและโอกาส และการกำหนดกลยุทธ์เชิงรุก

ความสัมพันธ์ของจุดแข็งและโอกาส		กลยุทธ์เชิงรุก
มีภารกิจหน้าที่ เป็นตัวแทน กระทรวงศึกษาธิการโดยตรง ทำ หน้าที่ในการกำหนดนโยบาย กำกับ ติดตาม และให้ข้อเสนอแนะ ในการ จัดการศึกษา (S1)	หน่วยงานใน กระทรวงศึกษาธิการสำนักงาน ศึกษาธิการจังหวัด คือ ผู้ให้บริการของสำนักงาน ศึกษาธิการภาค 9 เป็น หน่วยงานที่มีภารกิจงานที่มี ความคล้ายคลึงกัน (O1)	S1/O1 สำนักงานศึกษาธิการ ภาค 9 เป็นผู้กำหนดทิศ ทางการจัดการศึกษาใน ระดับภาคให้สอดคล้อง กับการพัฒนาประเทศ
เป็นหน่วยงานส่วนกลางที่ตั้งใน ภูมิภาค รับนโยบายโดยตรงจาก กระทรวง มีเครือข่ายหน่วยงานทาง การศึกษาค่อนข้างเยอะ (S2)	กฎหมายให้อำนาจในการ กำกับ ดูแล และให้ ข้อเสนอแนะ หน่วยงานใน พื้นที่เท่านั้น (O2)	S2, O2 สำนักงานศึกษาธิการ ภาค 9 เป็นตัวกลางและ สามารถสื่อสารนโยบาย สร้างการรับรู้ให้ หน่วยงานการศึกษาอื่น ได้ในวงกว้างระดับ ภูมิภาค
การประสานงาน ได้ในระดับองค์กร ค่อนข้างดี และผู้บริหารให้ ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของ หน่วยงานการศึกษาอื่น แม้ไม่มีอำนาจสั่งการ (S3)	มีโอกาสด้านการเข้าถึง งบประมาณได้หลากหลาย ช่องทาง เนื่องจากเป็น หน่วยงานระดับภูมิภาค (O3)	S3/O3 สำนักงานศึกษาธิการ ภาค 9 สร้างโอกาสใน เข้าถึงงบประมาณเพื่อใช้ เป็นทรัพยากรการจัด การศึกษา
บุคลากรส่วนใหญ่เป็นข้าราชการมา นาน สามารถปฏิบัติงานได้ หลากหลาย และสามารถปฏิบัติงาน ที่ไม่ตรงสายงานได้ (S4)	กระแสสังคมปัจจุบัน มีการ ทำงานแบบบูรณาการไม่ สามารถทำงานเพียงหน่วยงาน เดียว จึงเป็นโอกาสในการใช้ กระแสการมีส่วนร่วมในการจัด การศึกษา (O4)	S4/O4 สำนักงานศึกษาธิการ ภาค 9 มีบุคลากรที่มี ประสบการณ์ด้าน การศึกษา จึงมีเครือข่าย ระดับบุคคล ทำให้เกิด การบูรณาการทำงาน ร่วมกัน และได้จัด การศึกษาร่วมกันระหว่าง ภาคเอกชน ประชาสังคม วิชาการ รัฐ

ความสัมพันธ์ของจุดแข็งและโอกาส		กลยุทธ์เชิงรุก
ทักษะความรู้ของบุคลากร ค่อนข้างดี โดยเฉพาะด้านการประสานงานกับหน่วยงานอื่น (S5)	เทคโนโลยีAI ทำให้คนเพิ่มสามารถทำงานได้ปริมาณมากขึ้นในเวลาจำกัด ทรัพยากรทางการศึกษาแหล่งเรียนรู้มากมาย (O5)	S5-S7/O5 การเตรียมความพร้อมให้บุคลากร ในการใช้เทคโนโลยี AI เพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน เพื่อบทบาทในการเป็น coach ให้กับ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด
เป็นองค์กรที่รวบรวมผู้ที่มีความเชี่ยวชาญ งานด้านการจัดการศึกษา (S6)		
บุคลากรส่วนใหญ่เข้าใจบทบาทของสำนักงานศึกษาธิการภาค 9 ต้องเป็น coach สนับสนุนดูแล ช่วยเหลือสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ด้านวิชาการ บุคลากร ด้านอื่นๆ (S7)		

จากการศึกษาข้างต้น สามารถสรุปประเด็นยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ ได้ดังนี้

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 การกำหนดทิศทางการจัดการศึกษาในระดับภาค ให้สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศ

ตารางที่ 3.2 ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 เป้าประสงค์ ตัวชี้วัด ค่าเป้าหมาย และกลยุทธ์

เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย	กลยุทธ์
หน่วยงานทางการศึกษาในพื้นที่สามารถจัดการศึกษาในระดับภาค สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศ	- จำนวนโครงการของหน่วยงานที่มีความสอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาระดับภาค	ร้อยละ 80 ของหน่วยงานมีโครงการทำสอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาระดับภาค	การกำกับติดตามให้ข้อเสนอแนะ การจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาจังหวัด

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 การสื่อสาร นโยบายการจัดการศึกษาให้กับหน่วยงานการศึกษาในพื้นที่ เพื่อสร้างเอกภาพเชิงยุทธศาสตร์

ตารางที่ 3.3 ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 เป้าประสงค์ ตัวชี้วัด ค่าเป้าหมาย และกลยุทธ์

เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย	กลยุทธ์
เกิดเอกภาพเชิงยุทธศาสตร์ในการจัดการศึกษาพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2	- จำนวนการสำรวจความรับรู้ของผู้ปฏิบัติงานด้านการวางแผน	ร้อยละ 80 ของผู้ปฏิบัติงานด้านการวางแผน	- บูรณาการความร่วมมือระดับนโยบายหน่วยงานทางการศึกษาในพื้นที่

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 การสร้างโอกาสในการเข้าถึงแหล่งงบประมาณ เพื่อเพิ่มสมรรถนะองค์กรจัดการศึกษา

ตารางที่ 3.4 ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 เป้าประสงค์ ตัวชี้วัด ค่าเป้าหมาย และกลยุทธ์

เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย	กลยุทธ์
สำนักงานศึกษาธิการภาค 9 และสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด เป็นองค์กรที่มีสมรรถนะในการจัดการศึกษาระดับภาค	- จำนวนโครงการที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณจากหน่วยงานที่เสนอขอ	ร้อยละ 80 ของจำนวนโครงการที่เสนอขอ	เพิ่มประสิทธิภาพการจัดทำข้อเสนอโครงการเพื่อบรรลุเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4 มีระบบบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ ตามหลักธรรมาภิบาล และการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาทุกภาคส่วน

ตารางที่ 3.5 ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4 เป้าประสงค์ ตัวชี้วัด ค่าเป้าหมาย และกลยุทธ์

เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย	กลยุทธ์
หน่วยงานทางการศึกษา มีระบบบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ ตามหลักธรรมาภิบาล และการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาทุกภาคส่วน สามารถบูรณาการจัดการศึกษาทุกภาคส่วนได้อย่างมีประสิทธิภาพ	- ผลคะแนนประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ด้านการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะ และความโปร่งใส (OIT) ของสำนักงานศึกษาธิการภาค 9 และสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดในพื้นที่รับผิดชอบ	ร้อยละ 80 ของหน่วยงาน มีผลคะแนนประเมินฯ ร้อยละ 80 ขึ้นไป	-เพิ่มประสิทธิภาพระบบการบริหารสำนักงาน

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 5 การสร้างสมรรถนะบุคลากรด้านการศึกษาในการใช้เทคโนโลยี AI เพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน เพื่อบทบาทในการเป็น coach ให้กับ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด

ตารางที่ 3.6 ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 5 เป้าประสงค์ ตัวชี้วัด ค่าเป้าหมาย และกลยุทธ์

เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย	กลยุทธ์
บุคลากรด้านการศึกษามีสมรรถนะการใช้เทคโนโลยี AI สามารถเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน เพื่อบทบาทในการเป็น coach ให้กับ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด	- ร้อยละของบุคลากร ที่ผ่านการอบรมการใช้เทคโนโลยี AI เพื่อการปฏิบัติงาน	ร้อยละ 60	-สร้างสมรรถนะเทคโนโลยี AI ให้บุคลากร เพื่อบทบาทในการเป็น coach

3.4 มาตรการ/เครื่องมือ/ปัจจัยที่เกี่ยวข้อง (MEANS)

จากยุทธศาสตร์และกลยุทธ์ที่ได้จากข้อ 3.3 สามารถนำมาจัดทำแผนงาน/โครงการตามแผนปฏิบัติราชการ การพัฒนาการศึกษากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียง 2 ของสำนักงานศึกษาธิการภาค 9 ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2567 -2571) ดังนี้

ตารางที่ 3.6 ตัวอย่างแผนงาน/โครงการตามแผนฯ

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 การกำหนดทิศทางการจัดการศึกษาในระดับภาค ให้สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศ								
เป้าประสงค์ที่ 1.1 หน่วยงานทางการศึกษาในพื้นที่ สามารถจัดการศึกษาในระดับภาคสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศ								
กลยุทธ์ที่ 1.1.1 การกำกับติดตามให้ข้อเสนอแนะ การจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาจังหวัด								
แผนงาน/โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมายโครงการ	การดำเนินการ					หน่วยงานรับผิดชอบ
			67	68	69	70	71	
โครงการกำกับติดตาม การจัดทำแผนพัฒนา การศึกษาจังหวัดในพื้นที่ สำนักงานศึกษาธิการ ภาค 9	กำกับ ติดตาม การจัดทำ แผนพัฒนาการศึกษา จังหวัดในพื้นที่สำนักงาน ศึกษาธิการภาค 9	แผนพัฒนาการศึกษาจังหวัด ต้องมีความสอดคล้องกับ แผนพัฒนาการศึกษาระดับภาค และทิศทางการพัฒนาประเทศ	สร้าง กลไก ความ ร่วมมือ	มี เครือข่าย ด้านการ วางแผน	มีการ กำหนด แนว ทางกา รพัฒนา ร่วมกัน	มีการ ประกา ศทิศ ทางการ พัฒนา ระดับ ภาค	มี โครงการ ที่ร่วมกัน ดำเนิน กิจกรรม	กลุ่มยุทธศาสตร์ การศึกษา /กลุ่มตรวจ ราชการ

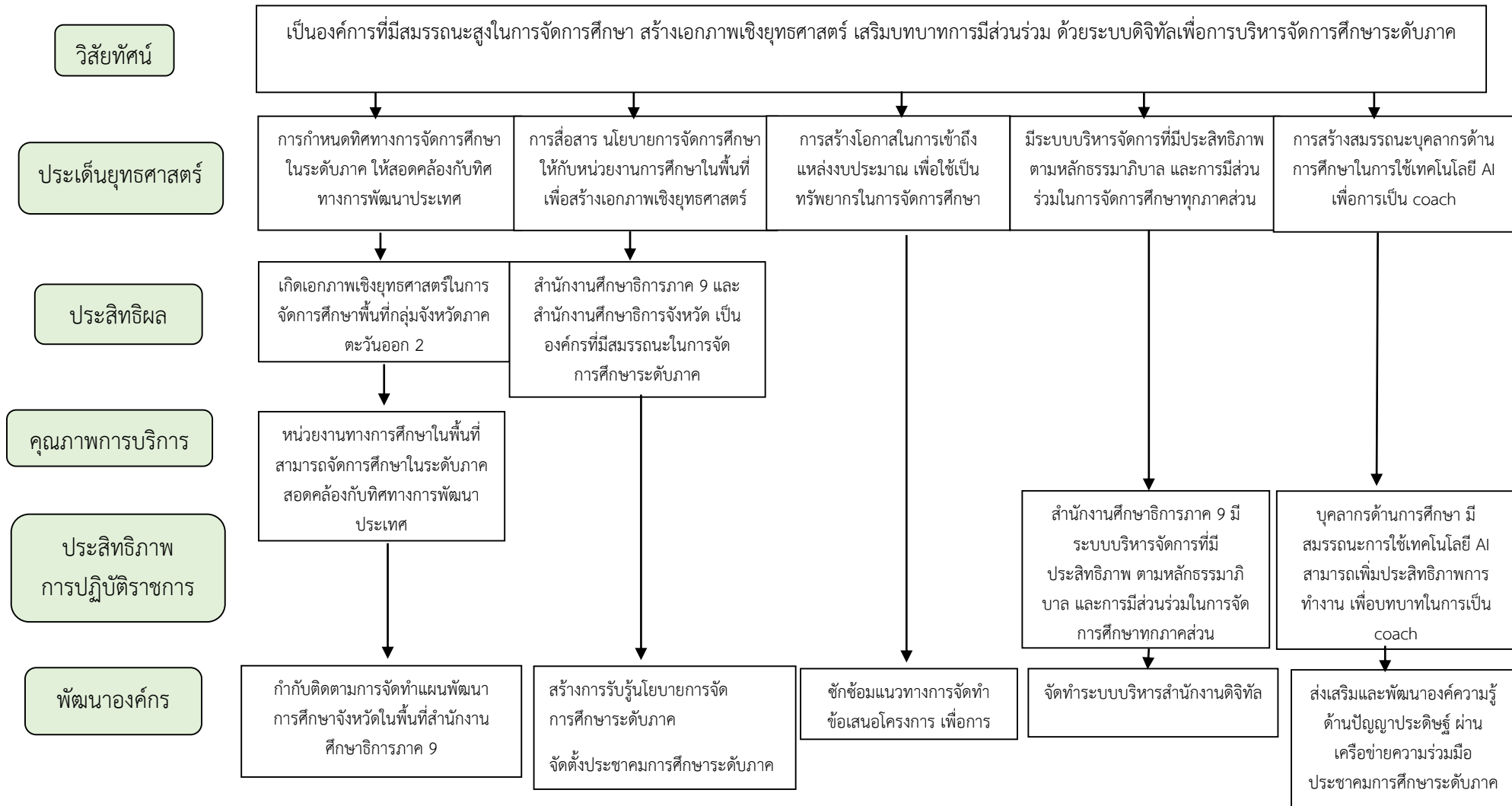
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 การสื่อสาร นโยบายการจัดการศึกษาให้กับหน่วยงานการศึกษาในพื้นที่เพื่อสร้างเอกภาพเชิงยุทธศาสตร์								
เป้าประสงค์ที่ 2.1 เกิดเอกภาพเชิงยุทธศาสตร์ในการจัดการศึกษาพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2								
กลยุทธ์ที่ 2.1.1 บูรณาการความร่วมมือระดับนโยบายหน่วยงานทางการศึกษาในพื้นที่								
แผนงาน/โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมายโครงการ	การดำเนินการ					หน่วยงานรับผิดชอบ
			67	68	69	70	71	
1.โครงการสร้างการรับรู้ นโยบายการจัดการศึกษาระดับภาค	เพื่อสร้างการรับรู้ให้กับ หน่วยงานทางการศึกษา ในพื้นที่ เข้าใจทิศทางการ พัฒนาการศึกษาระดับ ภาค	หน่วยงานทางการศึกษา สามารถจัดการศึกษามุ่ง เป้าหมายเดียวกัน	ลงพื้นที่ สังเกตการณ์	สร้าง การรับรู้ ให้ จังหวัด	ศธจ ดำเนิน กิจกรรม สอดคล้อง กับแผน ภาค	ยกระดับ ความ ร่วมมือ เป็น สมัชชา การศึกษา	มีวาระการ พัฒนา การศึกษา ร่วมกัน	สำนักศึกษาธิการ ภาค
2.จัดตั้งประชาคม การศึกษาระดับภาค	เพื่อจัดตั้งประชาคม การศึกษาที่ประกอบด้วย กลไก 5 ภาคส่วน ภาครัฐ ประชาสังคม เอกชน ท้องถิ่น วิชาการ ระดับ จังหวัด ระดับภาค	มีประชาคมการศึกษา จังหวัด	จังหวัดละ 1 คณะ	ระดับ ภาค 1 คณะ	ระดับ ภาค 1 คณะ	ระดับภาค 1 คณะ	ระดับภาค 1 คณะ กลไกครบ ทุกภาค ส่วน	สำนักงาน ศึกษาธิการจังหวัด

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 การสร้างโอกาสในการเข้าถึงแหล่งงบประมาณ เพื่อเพิ่มสมรรถนะองค์กรในการจัดการศึกษา								
เป้าประสงค์ที่ 3.1 สำนักงานศึกษาธิการภาค 9 และสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด เป็นองค์กรที่มีสมรรถนะในการจัดการศึกษาระดับภาค								
กลยุทธ์ที่ 3.1.1 เพิ่มประสิทธิภาพการจัดทำข้อเสนอโครงการเพื่อการบรรลุเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี								
แผนงาน/โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมายโครงการ	การดำเนินการ					หน่วยงานรับผิดชอบ
			67	68	69	70	71	
โครงการซักซ้อมแนวทางการจัดทำข้อเสนอโครงการ เพื่อการบรรลุเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี	เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับหน่วยงานทางการศึกษาในการเขียนข้อเสนอโครงการเพื่อขอรับการจัดสรรงบประมาณ	หน่วยงานทางการศึกษาสามารถเขียนข้อเสนอโครงการเพื่อบรรลุเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติและได้รับการจัดสรรงบประมาณ	ร้อยละ 60	ร้อยละ 70	ร้อยละ 80	ร้อยละ 90	ร้อยละ 90	สำนักศึกษาธิการภาค

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4 มีระบบบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ ตามหลักธรรมาภิบาล และการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาทุกภาคส่วน								
เป้าประสงค์ที่ 4.1 สำนักงานศึกษาธิการภาค 9 มีระบบบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ ตามหลักธรรมาภิบาล และการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาทุกภาคส่วน								
กลยุทธ์ที่ 4.1.1 เพิ่มประสิทธิภาพระบบการบริหารสำนักงานดิจิทัล								
แผนงาน/โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมายโครงการ	การดำเนินการ					หน่วยงานรับผิดชอบ
			67	68	69	70	71	
โครงการจัดทำระบบบริหารสำนักงานดิจิทัล	จัดทำระบบบริหารสำนักงานดิจิทัล เพื่อปรับเปลี่ยนกระบวนการงานให้เป็นดิจิทัล	มีระบบสำนักงานดิจิทัล ให้บริการและใช้บริหารสำนักงาน เพื่อปรับเปลี่ยนกระบวนการงานให้เป็นดิจิทัล	กลุ่มละ 1 กระบวนงาน	กลุ่มละ 2-3 กระบวนงาน	กลุ่มละ 4-5 กระบวนงาน	ร้อยละ 50 ของ กระบวนงาน ทั้งหมด	กลุ่มละ 60 ของ กระบวนงาน ทั้งหมด	สำนักศึกษาธิการภาค

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 5 การสร้างสมรรถนะบุคลากรด้านการศึกษาในการใช้เทคโนโลยี AI เพื่อบทบาทในการเป็น coach ให้กับ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด								
เป้าประสงค์ที่ 5.1 บุคลากรด้านการศึกษา มีสมรรถนะการใช้เทคโนโลยี AI สามารถเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน เพื่อบทบาทในการเป็น coach								
กลยุทธ์ที่ 5.1.1 สร้างสมรรถนะเทคโนโลยี AI ให้บุคลากร เพื่อบทบาท ในการเป็น coach								
แผนงาน/โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมายโครงการ	การดำเนินการ					หน่วยงานรับผิดชอบ
			67	68	69	70	71	
โครงการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพความรู้ด้านปัญญาประดิษฐ์ ผ่านเครือข่ายความร่วมมือประชาคมการศึกษา ระดับภาค	เพื่อสร้างสมรรถนะบุคลากรด้านการศึกษาในการใช้เทคโนโลยี AI เพื่อบทบาทในการเป็น coach ให้กับ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด	บุคลากรด้านการศึกษา มีองค์ความรู้ในการใช้เทคโนโลยี AI เพื่อบทบาทในการเป็น coach	ร้อยละ 20 ของ จำนวน บุคลากร ทั้งหมด	ร้อยละ 20 ของ จำนวน บุคลากร ทั้งหมด	ร้อยละ 30 ของ จำนวน บุคลากร ทั้งหมด	ร้อยละ 40 ของ จำนวน บุคลากร ทั้งหมด	ร้อยละ 50 ของ จำนวน บุคลากร ทั้งหมด	สำนักศึกษาธิการภาค

3.5 แผนที่ยุทธศาสตร์(Strategic Map) แผนปฏิบัติราชการ การพัฒนาการศึกษาของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2 ของสำนักงานศึกษาธิการภาค 9 ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2567 -2571)

บทที่ 4

ข้อเสนอแนะทางยุทธศาสตร์

ข้อเสนอแนะในการขับเคลื่อนและการนำแผนฯ ไปใช้

แผนปฏิบัติราชการ การพัฒนาการศึกษากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2 ของสำนักงานศึกษาธิการภาค 9 ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2567 -2571) มีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580) และ การนำแผนปฏิบัติราชการ การพัฒนาการศึกษากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2 ของสำนักงานศึกษาธิการภาค 9 ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2567 -2571) ไปสู่การปฏิบัติให้สำเร็จตามเป้าหมายนั้น จำเป็นต้องได้รับความร่วมมือจากหลายฝ่าย ในการขับเคลื่อนแผนฯ จึงจำเป็นต้องอาศัยปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่

1. กลไกการขับเคลื่อนแผน

แผนพัฒนาการศึกษากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2 (ปี พ.ศ. 2566-2570) จัดทำขึ้นเพื่อเป็นกรอบแนวทางการพัฒนาการศึกษาที่สอดคล้องเชื่อมโยงกับแผนระดับที่ 1 แผนระดับที่ 2 แผนระดับที่ 3 ตามหลักการความสัมพันธ์เชิงเหตุและผล (Causal Relationship : XYZ) โดยได้มีการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลสถานการณ์ และบริบท ในส่วนที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนปฏิรูปประเทศ ร่างกรอบแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 - 2570 นโยบายรัฐบาล มติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง ทิศทางการพัฒนาการศึกษา ได้แก่ แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2560 – 2579) นโยบายรัฐบาลด้านการศึกษา แนวทางการปฏิรูปการศึกษา รวมทั้งประมวลข้อมูลพื้นฐาน และผลการจัดการศึกษาในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2 เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ใช้เป็นกรอบแนวทางการพัฒนาการศึกษาและจัดทำแผนระดับหน่วยงานแปลงสู่การปฏิบัติ จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกส่วนราชการ ทุกหน่วยงานในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการและนอกสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ที่จะร่วมขับเคลื่อน ๆ และถ่ายทอดสาระสำคัญของแผนพัฒนาการศึกษากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2 (ปี พ.ศ. 2566-2570) ลงสู่แผน พัฒนาการศึกษาจังหวัด แผนพัฒนา แผนปฏิบัติราชการ ของหน่วยงานทางการศึกษาในพื้นที่ ซึ่งในการขับเคลื่อนฯ ให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรมนั้น จะต้องสื่อสารสร้างการรับรู้กรอบทิศทางการพัฒนาประเทศ จุดเน้นและเป้าหมายการพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ และแผนปฏิบัติการด้านการศึกษาของภาคหรือกลุ่มจังหวัด ให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ ได้รับรู้และเข้าใจในยุทธศาสตร์ฯ โดยผ่านกลไกและเครื่องมือที่สำคัญ ดังนี้

1) คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการในภูมิภาค ซึ่งมีอำนาจหน้าที่กำหนดทิศทางการดำเนินงานของกระทรวงศึกษาธิการในระดับภูมิภาคหรือจังหวัด และพิจารณาจัดสรรงบประมาณให้แก่หน่วยงานของกระทรวงฯ ในระดับภูมิภาคหรือจังหวัด

โดยคณะกรรมการฯ ควรให้ความสำคัญกับการใช้แผนยุทธศาสตร์กระทรวงฯ เพื่อเป็นกรอบ ในการ กำหนดแผนพัฒนาการศึกษา ในระดับภาคต่างๆ ที่จะเชื่อมโยงไปสู่การจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาใน ระดับจังหวัด ต่อไป

2) คณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด (กศจ.) ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ในเขตจังหวัดตาม กฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ กำหนดยุทธศาสตร์ แนวทางการจัดการศึกษา และการส่งเสริม สนับสนุน การจัดการศึกษาทุกระดับและทุกประเภทในจังหวัด โดยคณะกรรมการฯ ควรให้ ความสำคัญกับการใช้แผนพัฒนาด้านการศึกษาของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2 ควบคู่กับแผนระดับ ต่างๆ เพื่อเป็นกรอบในการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา แผนปฏิบัติการในระดับจังหวัด และการ พิจารณาเสนอแนะการจัดสรรงบประมาณให้แก่สถานศึกษาในจังหวัด

3) คณะทำงานประชาคมการศึกษาภาค (REC) ของสำนักงานศึกษาธิการภาค 9 แต่งตั้งตามประกาศสำนักงานศึกษาธิการภาค 9 เรื่อง แต่งตั้งคณะทำงานประชาคมการศึกษาภาค สำนักงานศึกษาธิการภาค 9 ประกาศ ณ วันที่ 22 กันยายน 2564 โดยแต่งตั้งจากผู้แทนประชาคม การศึกษาจังหวัด (PEC) มีบทบาทด้านการบูรณาการการจัดการศึกษาในพื้นที่รับผิดชอบของเขต ตรวจราชการที่ 9 ให้เป็นเอกภาพ โดยใช้หลักการประสานนโยบาย ประสานทรัพยากร และประสาน กิจกรรมของหน่วยงานที่จัดการศึกษา ในระดับภาคกระทรวงให้เป็นรูปธรรมชัดเจน เพื่อเป็นกลไก ในการทำงานในระดับพื้นที่ ให้บรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัดภาค ตะวันออก 2 อย่างมีประสิทธิภาพ ดำเนินการขับเคลื่อนการศึกษาในระดับภาค ให้เป็นไปตาม ยุทธศาสตร์ ทิศทางการจัดการศึกษาในระดับชาติและระดับพื้นที่ ให้มีความเป็นเอกภาพสามารถตอบโจทย์ ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และรายงานข้อมูลและผลการปฏิบัติงาน ตาม แผนพัฒนาการศึกษาของจังหวัดและกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2 ต่อผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องตาม ระยะเวลาที่กำหนด โดยกระบวนการ (REC Process) ประกอบไปด้วย

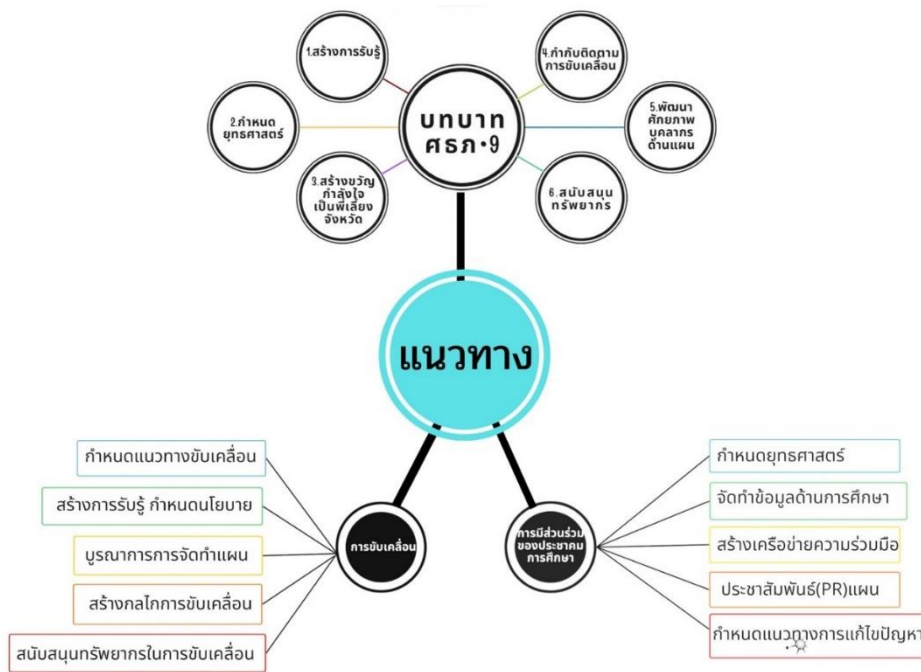
1. สร้างกลไกอย่างเป็นรูปธรรม (PEC, REC)
2. กำหนดโครงการหลัก (Main project)
3. ขับเคลื่อนแผนพัฒนาการศึกษาระดับภาค โดยการสื่อสารส่งเสริมสนับสนุน และแลกเปลี่ยนทรัพยากรซึ่งกันและกัน (Driven)
4. ติดตามผล (Follow up)
5. เปิดเผยต่อสาธารณชน (Publicly Available)

4) การจัดตั้งประชาคมการศึกษาจังหวัดในพื้นที่ของสำนักงานศึกษาธิการภาค 9 เครือข่ายประชาคมการศึกษาจังหวัด PEC (Provincial Education Community) หมายถึง คณะทำงานประชาคมการศึกษาจังหวัด ที่ประกอบด้วยหน่วยงานทางการศึกษาอื่นทั้งภายในและภายนอกกระทรวงศึกษาธิการ และหน่วยงานจากกระทรวงอื่น อาทิ เช่น 1.ศึกษาธิการจังหวัด เป็นประธาน 2.ผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษาภายในจังหวัด 3.ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมการศึกษานอกระบบ 3.นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด 4.ประธานอาชีวศึกษา 5.นายกสมาคมการศึกษาเอกชน 6.อธิการบดีมหาวิทยาลัยในพื้นที่ 7.นายกเทศมนตรี เป็นต้น ขึ้นอยู่กับแต่ละจังหวัดว่า จะดำเนินการตั้งกรรมการจากหน่วยงานใดบ้าง เพื่อความเหมาะสม ซึ่งคณะกรรมการประชาคมการศึกษาจังหวัด มีหน้าที่ 1.บูรณาการการจัดการศึกษาในจังหวัด ให้เป็นเอกภาพ โดยใช้หลักการประสานนโยบาย ประสานทรัพยากรและประสานกิจกรรมของหน่วยงานที่จัดการศึกษาในจังหวัด ทุกกระทรวง ให้เป็นรูปธรรมชัดเจน เพื่อเป็นกลไกในการทำงานในระดับพื้นที่ ให้บรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ การจัดการศึกษาของจังหวัดอย่างมีประสิทธิภาพ 2. ดำเนินการขับเคลื่อนการศึกษาในจังหวัด ให้เป็นไปตามยุทธศาสตร์ ตลอดจนทิศทางการจัดการศึกษาของจังหวัดและมติของคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด 3. รายงานข้อมูลและผลการปฏิบัติงาน ตามแผนยุทธศาสตร์การศึกษาของจังหวัด และ มติของคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัดจันทบุรี ตามระยะเวลาที่กำหนด 4.ปฏิบัติงานอื่นที่เกี่ยวข้องกับหน่วยงานทางการศึกษา ตามที่ผู้ว่าราชการจังหวัดมอบหมาย

5) คณะกรรมการขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ซึ่งมีจำนวน 21 คน มีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธานกรรมการ และให้ศึกษาธิการจังหวัดเป็นกรรมการและเลขานุการ ในการบริหารพื้นที่นวัตกรรมในจังหวัด ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน พ.ศ. 2565 จึงประกาศกำหนดให้ จังหวัดจันทบุรี จังหวัดตราด จังหวัดสระแก้ว เป็นพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา จากพระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒ กำหนดให้มีพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา เป็นพื้นที่ปฏิรูปการบริหารและการจัดการศึกษาเพื่อสนับสนุนการสร้างนวัตกรรมศึกษาอันเป็นการนำร่องในการกระจายอำนาจและให้อิสระแก่หน่วยงานทางการศึกษาและสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้เกิดการพัฒนาคุณภาพ ประสิทธิภาพ ลดความเหลื่อมล้ำ และพัฒนากลไกในการจัดการศึกษาร่วมกัน ระหว่างภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน และภาคประชาสังคมในพื้นที่ รวมทั้งมีการขยายผลนวัตกรรมการศึกษาไปใช้ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอื่น ดังนั้นกรรมการคณะนี้จึงเป็นกลไกสำคัญที่มีหน้าที่และอำนาจ ตามมาตรา 20 แห่งพระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. 2562

2. แนวทางการขับเคลื่อนแผนพัฒนาการศึกษาของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2 (ปี พ.ศ. 2566-2570)
 คู่มือการปฏิบัติ โดยใช้ REC MODEL Conceptual Framework (ที่มา: งานวิจัย เรื่อง แนวทางการ
 ขับเคลื่อนแผนพัฒนาการศึกษาของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2 (ปี พ.ศ. 2566-2570) โดยใช้ REC MODEL)

สำนักงานศึกษาธิการภาค 9 ได้ดำเนินการวิจัย เรื่อง การพัฒนาแนวทางการขับเคลื่อนแผนพัฒนาการศึกษาของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2 (พ.ศ.2566-2570) โดยใช้ REC MODEL ซึ่งงานวิจัยฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์ 2 ประการ คือ 1.เพื่อศึกษาสภาพ ปัญหาการขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระดับภาค (พ.ศ.2563-2565) โดยใช้ REC MODEL และ 2. เพื่อพัฒนาแนวทางการขับเคลื่อนแผนพัฒนาการศึกษาของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2 (พ.ศ. 2566-2570) โดยใช้ REC MODEL ดำเนินการตามระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Methods Research) คือ วิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research) และวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อขยายผลวิธีการวิจัยเชิงปริมาณ ดังนั้น สำนักงานศึกษาธิการภาค 9 จึงดำเนินการตามแนวทาง การขับเคลื่อนแผนพัฒนาการศึกษาของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2 (พ.ศ.2566-2570) โดยใช้ REC MODEL ที่ประกอบด้วย การขับเคลื่อนแผนพัฒนาการศึกษาของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2 (พ.ศ. 2566 – 2570) การมีส่วนร่วมของภาคการศึกษาในการกำหนดทิศทางการพัฒนาระดับภาค และบทบาทของสำนักงานศึกษาธิการภาค 9 ในการสื่อสารและส่งเสริมสนับสนุนให้เกิดการขับเคลื่อนแผนพัฒนาระดับภาคในระดับจังหวัด โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. การขับเคลื่อนแผนพัฒนาการศึกษาของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2 (พ.ศ. 2566–2570) ได้แก่

1.1 กำหนดแนวทางในการขับเคลื่อนแผนพัฒนาการศึกษาให้เป็นไปในทิศทางเดียวกันและสอดคล้องกับแผน 3 ระดับ

1.2 สร้างการรับรู้ ประชาสัมพันธ์ และกำหนดนโยบายในการพัฒนาการศึกษา

1.3 บูรณาการจัดทำแผนโดยการใช้รูปแบบประชาคมการศึกษาและสร้างเครือข่ายการมีส่วนร่วม

1.4 สร้างกลไกการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ และกำกับติดตามผลการดำเนินงานขับเคลื่อนแผนพัฒนาการศึกษา

1.5 สนับสนุนทรัพยากรและงบประมาณในการขับเคลื่อนแผนพัฒนาการศึกษา กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2 (ปี พ.ศ. 2566-2570)

2. การมีส่วนร่วมของประชาคมศึกษาระดับภาคในการกำหนดทิศทางการพัฒนาศึกษาระดับภาค

2.1 กำหนดยุทธศาสตร์โดยการบูรณาการการจัดการศึกษาในพื้นที่รับผิดชอบ ให้เป็นเอกภาพ

2.2 การสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการดำเนินกิจกรรมทางวิชาการร่วมกัน

2.3 การจัดทำข้อมูลด้านการศึกษา (Big Data) ในพื้นที่

2.4 การประชาสัมพันธ์ (PR) แผนการศึกษาในทุกภาคส่วน

2.5 กำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหาด้านการจัดการศึกษาในระดับภูมิภาคสู่ระดับจังหวัด

3. บทบาทของสำนักงานศึกษาธิการภาค 9 ในการสื่อสารและส่งเสริมสนับสนุนให้เกิดการขับเคลื่อนแผนพัฒนาศึกษาระดับภาคในระดับจังหวัด

3.1 สร้างการรับรู้ สื่อสาร ประชาสัมพันธ์ ระดมความคิดเห็น ประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้และหาแนวทางการพัฒนาร่วมกัน

3.2 กำหนดยุทธศาสตร์ และสร้างความเชื่อมโยงระหว่างหน่วยงานทางการศึกษา โดยการบูรณาการเชื่อมโยงแผนพัฒนาการศึกษาของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2 กับแผนพัฒนาภาคตะวันออก 2 ของกระทรวงมหาดไทย

3.3 สร้างขวัญกำลังใจยกย่องชมเชยเป็นต้นแบบและเป็นพี่เลี้ยงให้กับจังหวัด

3.4 กำกับติดตามการขับเคลื่อนงานของศึกษาธิการจังหวัด

3.5 อบรมพัฒนาศักยภาพบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถในการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา

3.6 ส่งเสริมสนับสนุนบุคลากรงบประมาณและทรัพยากรในการขับเคลื่อนงานโครงการเพื่อให้จังหวัด

บรรณานุกรม

- เครื่องมือการมองอนาคต (FORESIGHT TOOLS) (พิมพ์ครั้งที่ 1). (2562). *มองอนาคตนวัตกรรม (IFI)*.
 กรุงเทพฯ: สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ(องค์การมหาชน) กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
- เจมส์ เบลล์นกา. (2556). ทักษะแห่งอนาคตใหม่: การศึกษาเพื่อศตวรรษที่ 21 [21st Century Skill]
 (วรพจน์ วงศ์กิจรุ่งเรือง และอธิป จิตตฤกษ์, แปล). กรุงเทพฯ: โอเพ่นเวิลด์ส์ . (ต้นฉบับพิมพ์ปี ค.ศ. 2013)
- เฉลียว ยาจันทร์. (2556). นโยบายและการปฏิบัติด้านการศึกษาระดับพื้นฐานเพื่อพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน
 (ดุชนิพนธ์ ภาควิชาบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร) หน้า 26 – 35.
- ชัยพฤกษ์ เสรีรักษ์, ชื่นฤดี บุตะเขี้ยว, รุ่งนภา รุ่งเรืองศิลป์, ประเสริฐ อินทร์รักษ์, สงวน อินทร์รักษ์, และ
 พรพิรุณ วงศ์สมุด. (2564). กลยุทธ์การขับเคลื่อนแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการศึกษา
 ในระดับพื้นที่. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยธนบุรี. 2020 (15). หน้า 33-43.
 สืบค้นจาก http://www.thonburi-u.ac.th/journal/Document/15-2/Journal15_2_3.pdf
- ไชยรัตน์ เจริญสินโอฬาร. (2540). ขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคมรูปแบบใหม่/ขบวนการประชาสังคมใน
 ต่างประเทศ: บทสำรวจพัฒนา สถานภาพและนัยยะเชิงความคิด/ทฤษฎีต่อการ พัฒนา
 ประชาธิปไตย. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยมหิดล
- พศิน แต่งจวง ชาลี ภัคดี และฉัตรชัย ศิริกุลพันธ์. (2562). ยุทธศาสตร์การพัฒนาคู่มือเพื่อจัดการเรียนการสอน
 ตามแนว STEM EDUCATION ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานภาคเหนือ, วารสารศึกษาศาสตร์
 มหาวิทยาลัยนเรศวร 23 (4), สืบค้นจาก https://so06.tcithaijo.org/index.php/edujournal_nu/article/view/185157
- Phillip Brown & Hugh Lauder. (1991) /Education, Economy and Social Change.
 International Studies in Sociology of Education, 3-23.doi:10.1080/0962021910010102

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	นางสาวสุภาภรณ์ นฤภัย
วัน เดือน ปีเกิด	2 มกราคม 2528
การศึกษา	- ปริญญาตรีหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง - ปริญญาโทหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง - ปริญญาเอกหลักสูตรรัฐศาสตรดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง
ประวัติการทำงาน	- พ.ศ. 2555 – 2558 นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระยอง เขต 2 - พ.ศ. 2559 – 2561 นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการ สำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 18
ตำแหน่งปัจจุบัน	- พ.ศ. 2562 – 2567 นักวิชาการศึกษาชำนาญการ สำนักงานศึกษาธิการภาค 9 (จันทบุรี ตราด ปราจีนบุรี นครนายก สระแก้ว) - พ.ศ. 2567 – ปัจจุบัน ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาการศึกษา สำนักงานศึกษาธิการภาค 9 (จันทบุรี ตราด ปราจีนบุรี นครนายก สระแก้ว)